

Isak Ekberg & Joakim Nilsson
Kandidatuppsats
Arkeologi och antikens historia, ARKK01
Lunds Universitet
VT 2011-04-26
Handledare: Fredrik Ekengren

AKTIVA HUS OCH LEVANDE ARKITEKTUR

EN FALLSTUDIE ÖVER TRESKEPPIGA LÅNGHUS I LOCKARP UNDER ÄLDRE ROMERSK JÄRNÅLDER

Abstract in English

The question was asked whether or not it was possible to discern a connection between architecture, house functions and household activities among three-aisled longhouses at Lockarp, Malmö. Traces of postholes, along with the findings of artefacts and burnt herb seeds, constituted the major material culture left for revision by this study. The data used was based on reports from the excavation projects of *Öresundsförbindelsen* and *Citytunnelprojektet*, with focus on three adjacent areas in Lockarp and remains primarily dated to the end of Pre-Roman Iron Age/early Roman Iron Age. The study only allowed for a small fraction of the remains to be analysed, yet it was enough to yield interesting results and make a methodological trial. There's no striking consistency between architecture and traces of activity among the studied houses, however certain repeated patterns of artefact composition and herb material dispersion could be distinguished. These identified patterns can be argued to hint at multifunctional three-aisled longhouses as well as behaviour and attitude towards functions within the immediate cultural landscape.

1. Introduktion

- 1.1 Prolog: aktivitet och bebyggelse (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 3
Inledning till uppsatsen, dess frågeställning och motiv.
- 1.2 Bebyggelsearkeologin (J. Nilsson)** s. 3
Kort om hus i skandinavisk arkeologi.
- 1.3 Bakgrund: Lockarp (I. Ekberg)** s. 4
Projektet i Malmö; studiens grundvalar.

2. Material och Metod

- 1.2 Studiens förutsättningar (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 6
De studieobjekt och det fyndunderlag som finns tillhanda; projekt och litteratur.
- 1.3 Metodik och källkritik (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 7
Studiens teoretiska ramverk, förhållningssätt och arbetsmetod.

3. Analys

- 3.1 Lockarp 7E (I. Ekberg)** s. 10
Hus; 2, 5, 6, 11.
- 3.2 Lockarp Bageritomten (J. Nilsson)** s. 12
Hus; 5, 10, 14, 15, 19, 35, 36, 38.
- 3.3 Lockarp CT6 (I. Ekberg)** s. 17
Hus; 6, 10, 11.
- 3.4 Introduktion till syntes (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 19
Bakgrund till sammanställningen av hus.
- 3.5 Syntes: makrofossil (J. Nilsson)** s. 19
Total mängd, koncentration, och artsammansättning.
- 3.6 Syntes: artefaktfynd (I. Ekberg)** s. 21
Flinta och keramik; förhållande kring total mängd.
- 3.7 Korrelation av makrofossil och artefaktfynd (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 23
Identifierade grupper relation till varandra.

4. Diskussion

- 4.1 Vikten av arkitektur och funktion (I. Ekberg)** s. 23
Aktiviteter under tak.
- 4.2 Sociala aspekter: landskap och människa (J. Nilsson)** s. 28
Tradition och variation.
- 4.3 Epilog: aktivitet och bebyggelse (I. Ekberg & J. Nilsson)** s. 30
Avslutande ord kring metodik och slutsatser.

Bilagor

- Bilaga #1 Planritningar** s. 33
- Bilaga #2 Fyndkategorier** s. 40

INLEDNING

1.1 Prolog: aktivitet och bebyggelse

Isak Ekberg & Joakim Nilsson

Uppsatsen kommer att inrikta sig på huslämningar i Malmötrakten, med fokus på Lockarp, begränsat kring material daterat till främst början av äldre romersk järnålder. Frågan ställdes *om* och i så fall *hur* det är möjligt att knyta an formvariationer hos treskeppiga långhus till specifika funktioner; går det att utifrån tolkade av inomhusaktiviteter och möjliga funktioner i konstruktion se en relation till husarkitektur? Resultatet syftar till att se om fyndmaterial och kontext begränsat till en viss tid och plats kan visa på sådana samband. Förhoppningen är att ett tillräckligt antal byggnadsstrukturer kommer att kunna behandlas för att ge en bred diskussion och en tillräckligt rättvis översiktsbild av varierande förhållanden och möjliga scenarion, utifrån de begränsningar som materialet sätter. Försök till att belysa problematiken kring hur de analyser som tidigare genomförts är också en vidare motivering till att föra fram en diskussion kring vad som är rimligt att anta kring relationen mellan funktion, aktivitet och husarkitektur.

1.2 Bebyggelsearkeologin

Joakim Nilsson

Bland annat markexploateringen under 1960-talet hade som följd att antalet arkeologiska undersökningar ökade i landet, och begreppet *bebyggelsearkeologi* kom att växa fram. Det är dock först sedan 1980-talet som huslämningar har kommit att utgöra en allt större del av det arkeologiska arbetet (Björhem & Skoglund 2009: 21f). Vad innebär då begreppet hus för skandinavisk arkeologi? I största allmänhet syftar det till en byggnad ämnad för boende, med en multifunktionell betydelse som kan innefatta både byggnaden i sig självt och de människor som uppehåller sig i byggnaden. Det förekommer i arkeologisk litteratur ett flertal funktionsinriktade begrepp, exempelvis ekonomihus, uthus, gård, storgård, vilka alltför ofta inte ges en detaljerad definition. Det inkluderar försöken att definiera husen som en ”strukturerad social princip” där de kan tänkas materialisera förhållanden, rättigheter och identitet utifrån de så kallade gårdslägen och tomter som framtolkats (Artursson 2007: 81; Björhem & Skoglund 2009: 37; Carlie & Artursson 2005: 164).

Medan hus som sociala och ekonomiska enheter kan tyckas svårare att greppa, särskilt ifråga om kategorisering så kan arkitektur och form åtminstone framträda mer konkret och ge grund för mer detaljerad analys. Det kan rimligtvis argumenteras för att utprövad (och

omprövad) norm kring människans sätt att bruka och röra sig i landskapet ska ha existerat, där tidigare hus kan ha fungerat både som förebild för fortsatt vana och som en utmaning inför nya tankar. Även om begreppet långhus har identifierats till att tänkas kunna inkludera funktion kring boende, så framträder dess traditionsbundna arkitektur i sammanhanget som mindre abstrakt. De treskeppiga långhusen har en lång kontinuitet i sin grundläggande arkitektur, en tradition som verkat sedan yngre bronsålder till slutet av järnålder/tidig medeltid (Björhem & Skoglund 2009: 37, 39; Carlie & Artursson 2005: 164; Sarnäs & Engström 2006: 67f). Långhusen i sig kan delas upp i ytterligare detaljerade typologier efter de förändringar som kan skönjas i struktur och relation till landskapet. Ett flertal mer eller mindre representativa modeller har använts till att beskriva långhusens rumsindelning och funktion, med förebilder för äldre romersk järnålder främst hämtade från äldre undersökningar företagna på Jylland och i norra Tyskland. De projekt som utfördes i Malmö har framarbetat och använt sig av en egen hustypologi utifrån de observationer som gjorts i materialet (Björhem & Skoglund 2009: 40ff; Carlie & Artursson 2005: 165; Ramqvist 1983: 152f; se *kapitel 1.3 bakgrund. Lockarp*).

1.3 Bakgrund: Lockarp

Isak Ekberg

De långhus som var först att undersökas i Malmötrakten grävdes fram under Fosie IV-undersökningen på 1980-talet, där många lämningar påträffades. Lockarp undersöktes därefter i regi av Öresundsförbindelsen projektet samt Citytunnel projektet. För Öresundsförbindelsen undersöktes följande delområden: 7A- 7B, 7D, 7E, 7H samt Bageritomten. Grävningarna utfördes mellan åren 1995-1998 och kom att omfatta på en yta av ca 1 kvadratkilometermeter (Welinder 2009: 104). Slutundersökningarna resulterade i flera delprojekt. Dessa delprojekt var bland annat *Långhuslandskapet, Jägare- och bondelandskapet, Det organiserade landskapet, Det rituella landskapet, Det funktionella landskapet, Det fulla åkerlandskapet* och *Öresundsförbindelsen och Miljöarkeologi*. Citytunnelprojektet undersökte tre delområden; Lockarp – delområde 6, 7 och 8. Slutundersökningen var igång mellan år 2000-2003 och slutade på 0,6 kvadratkilometermeter. Detta projekt hade två delprojekt och tre specialprojekt; *Det stora landskapet* och *Det lilla landskapet* respektive *Flinta, Miljöarkeologi* och *Osteologi* (Hansson & Celin 2006: 13; Welinder 2009: 105).

Öresundsförbindelsen och Citytunnelprojektet delar upp huslämningarna i fyra kronologiska faser; A-D (Björhem, N. & Skoglund, P., 2009. s 28) vilket de har baserat på

14C-datering, arkitektur och avgränsade boplatstypers funktionsbestämning (Björhem & Skoglund 2009: 40). De har endast daterat enstaka stolphål per huslämning (Björhem & Skoglund 2009: 25). Lokalt dateringsunderlag har dock varit en nödvändighet då diskussionerna om huslämningarnas placering är baserat på lokalt material och inte på övergripande traditioner och mönster. Då huslämningar och bebyggelsemönster inte liknat dem på Jylland så har det inte gått att använda samma analogier gällande järnåldershus-typologiska analyser (Björhem & Skoglund 2009: 34). Husfas B har kännetecknen så som jämförelsevis bättre bevarade stolphål, rännor efter väggkonstruktioner, och att de takbärande stolpkonstruktionerna inte avspeglar rumsindelning. Hägnader påträffas också, vilket är det främsta kännetecknet, med variation i längd (30 meter normalt och ibland upp till 50 meter) och bredd (4,6-5,8 meter), och bockar varierar från 8 – 10 i antal och visar mer regelbunden form (Björhem & Skoglund 2009: 45). Målet med projekten var att skapa ett långtidsperspektiv och en rumslighet utifrån huslämningarna. Problemet med detta är att det fanns ett fåtal hus som inte fick en optimal undersökning, vilket kan ha gett ett mindre dugligt underlag (Björhem & Skoglund 2009: 28).

Metodikerna inom Öresundsförbindelsen och Citytunnelprojektet gick ut på att analysera stolpsättningarna för att utskilja olika rum, ingångar och kreatursbås. Fosfatanalys användes till att påvisa stall eller fähus, medan en ”magnetisk susceptibilitet” (Welinder definierar ej metoden i praktiken) skulle visa på härdar samt att tolkningen av makrofossil skulle påvisa mathantering, förvaring och/eller förråd. Påvisandet av dessa förhållanden kom inte att kunna appliceras tydligt för samtliga huslämningar. Tre argument användes kring forntida bruk av rum. Det första är hur de takbärande stolphålen är placerade; glesare respektive tätare kan antyda på bostad eller fähus. Det andra grundandet är att koncentrationer av frukter, fröer eller andra växterdelar som verkar lämpligt som mat för antingen människa eller boskap kan peka på antingen bostads- eller fähusdel. Det tredje argumentet är att en hög koncentration av förkolnat makrofossil kan visa att en härd har funnits på plats (Welinder 2009: 116). Projektet Öresundsförbindelsen visade på rum som bostadsutrymme med kök, olika slags logar, allmänna arbetsutrymmen, förrådsrum, ingångsrum, fähus och stall (Welinder 2009: 115f), medan Citytunnelprojektet var generellt mindre informationsrikt och fyndfattigt. Detaljer som kännetecknade olika rumsindelningarna var sällan bevarade. Då de större långhusen inte nödvändigtvis innehållit både bostad och stall/fähusdel så har det ändå menats att stall, om det funnits, ska ha varit placerad i västra delen av långhuset. Det har inte heller funnits härdar i alla hus som arkeologerna hade förväntat sig (Welinder 2009: 116).

MATERIAL OCH METOD

2.1 Studiens förutsättningar

Isak Ekberg & Joakim Nilsson

Långhusen granskas framförallt via de rapporter och publikationer som framkommit efter de exploateringsgrävningar som skedde i och med projekten Öresundsförbindelsen och Citytunnelprojektet. De identifieras här som de huslämningar som grävts fram och analyserats via arkeologisk praxis, vilka omnämns efter de geografiska lägen och lokaler där dessa studieobjekt påträffats. Allt som oftast får arkitektur samt rumsliga funktioner argumenteras för utifrån spåren efter strukturer; rester efter väggmaterial och mörka färgningar i ljusare marklager efter upprättstående stolpar. Det som överlevt och präglat marklagren efter stolphusen kan sägas för byggnadsarkeologin vara den främsta kunskapskällan i dagsläget. Fyndmaterial, fyndkontext och de tolkningar kring hur de stolphål som dokumenterats, och som i arkeologens sinnesbild har fogats samman till rekonstruerade byggnader av olika mått, ligger därmed till grund för studiens analys (Björhem & Skoglund 2009: 21; Björhem & Staaf 2006: 53f; Ramqvist 1983: 135, 152).

Flera volymer ur serien *Projekt Öresundsförbindelsen* rapporterar om området Lockarp, där vissa platser presenterar ett jämförelsevis rikligt material genom tid och rum, väl lämpade för frågeställningen. Lockarp 7E (Nord & Sarnäs 2005) och Bageritomten, förkortat BT (Sarnäs & Engström 2006) kommer primärt att analyseras av denna anledning. Relevanta resonemang och materiellt underlag så som de har presenterats i delprojekten *Långhuslandskapet* (Björhem & Staaf 2006) och *Det funktionella landskapet* (Eliasson & Kishonti 2007) kan också ge insikter kring bearbetningen av materialet. Fyndmaterialet från 7E och BT grundar sig i huvudsak på vad som grävts fram ur flertalet stolphållager som påträffats (Sarnäs & Engström 2006: 67f).

Tre publikationer från rapportserien *Citytunnelprojektet* berör slutundersökningarna för Lockarp. Dessa rapporter återger både *Det stora landskapet* och *Det lilla landskapet*; delprojekt under Citytunnelprojektet. Utifrån bevarandestatus, mängden huslämningar och tidsplacering har delområde 6, också benämnt som CT6 (Hansson & Celin 2006), valts ut som ytterligare ett lämpligt område för studien att behandla. De artiklar som ingår i antologin *Gården i landskapet* ger överblickbara synteser baserade på material från både Citytunneln samt Hyllies nya stadsdel och Svågertorps industriområde.

2.2 Metodik och källkritik

Isak Ekberg & Joakim Nilsson

Det är av största vikt att reda ut vad som här menas med *funktion* och *aktivitet*. Funktion avser avsikt och användande av arkitekturen hos en byggnad, medan aktivitet är något som människan företar sig göra. Dessa koncept behöver nödvändigtvis inte ses som avskilda från varandra. Studien bygger på att identifiera detta i huslämningsmaterialet; stolphålsmönster och vägglämningar till att rekonstruera arkitektur och funktion, fyndmaterial för aktivitet och funktion, och anknytande kontext för ytterligare upplysningar om byggnadens rymd och dess betydelse. Relevant för tankegången under studiearbetet var de tre frågor Stig Welinder (1992: 41-48) ställde kring avfall för att belysa aktiviteter och processer: 1) *Vad har hänt?* 2) *Var har det ägt rum?*, och 3) *Hur har det gått till?*

De variabler som berörs är, med referens till stolphålsanläggningarna, följande: bocklängd (inbördes avstånd hos ett par takbärande stolpar), avståndet mellan bockarna, avståndet mellan väggstolparna, markdjup hos stolphålen, deras inbördes regelbundenhet, diameter och dylikt som kan ge tecken på rum och funktion. Arkeobotaniskt och zooarkeologiskt material utgör tillsammans med sotlager, härdrester och artefaktfynd efter förekomst, koncentration och karaktär underlag för tolkning av aktivitet, i förhållande till de strukturer som stolphålen i stort bjuder på. Det empiriska materialet redovisas i Bilaga #1 (huskonstruktion) och Bilaga #2 (fyndmaterial). Makrofossil har delats in i odlade växter, åkerogräs och ängsväxter efter hur rapporterna har definierat dem utifrån historisk användning (Sarnäs & Engström 2006: 332ff). De treskeppiga långhus från Lockarp som valts ut kommer att behandlas konsekvent i den ordning som rapportserierna *Projekt Öresundsförbindelsen* och *Citytunnelprojektet* har framställt dem - geografiska delområden med varsitt eget husnummersystem. Analysen kommer i första hand att individuellt kommentera det urval av hus, med de data som presenteras i bilagorna som bakgrund, och avslutas med en jämförande sammanställning innan diskussion.

Fallstudien grundar sig mycket på tillförlitligheten hos de 14C-dateringar (kal. 2 sigma) som gjorts av stolphålslagren, med tidsspann som varierar i olika grad mellan äldsta och yngsta tidsenhet som en möjlig datering kan landa inom. Detta förhållande skapar givetvis en kraftig risk utifrån ett källkritiskt perspektiv. Hur stort värde bör en tillskriva 14C-dateringar över ett område med längre kontinuitet av mänskligt uppehälle? Detta särskilt när dateringsunderlaget som studien bygger på är av ett begränsad antal för varje huslämning vilket främst vilar på projektens ekonomiska ansträngning (Martens 2005: 57; Sarnäs &

Engström 2006: 309). Likväl, i försök till att nå en potentiellt rimlig samtid för de huslämningar som används i studien så har följande steg till urval tagits:

- 1) Tidsspannet ska understiga 390 år.
- 2) Endast dateringar vars yngsta värde är yngre än 100 f.Kr tas med. Samma gäller för de vars äldsta dateringar är äldre än 100 e.Kr.
- 3) Medelvärde av äldsta och yngsta värde för en datering ska falla inom 1 e.Kr. – 201 e.Kr.

Dessa snitt (så som 390 år) väljs med hänsyn till att få med ett *tillräckligt* stort antal studieobjekt utifrån vad som finns redovisat i rapporterna, vilket då får påverka marginalen av dessa snitt när det kommer till hur noggrann studien kan vara. Tillräckligt betyder här i mån av tid och ett begränsat sidosantal som denna studie behöver ta hänsyn till. Avsikten här är att lämningarna ska hamna så nära varandra i tid som det kan antas vara rimligt, med de förutsättningar som finns hos materialet och det dateringsunderlag som finns tillhanda.

Byggnaderna är ett verk av människan, och en individs/grupps karaktär kan vara ett resultat av sin samtid och sitt uppehållsområde, vilket lett studien till att geografiskt fokusera på en lokal med många huslämningar i nära anslutning. Urvalet föranleddes även efter det bevarade skick som huslämningen haft, enligt den dokumentation som företagits. Lockarp bjuder på ett stort antal relativt välbevarade lämningar i både tid och rum, där delområdena Lockarp 7E, Lockarp BT (Bageritomten) och Lockarp CT6 är lämpliga för frågeställningen i fråga om materialets beskaffenhet och placering i tid.

En annan tydlig risk i tolkningsförfarandet för denna studie är att analysen också bygger på tidigare *rekonstruktioner*. Stolphål och rumslig kontext sätts samman till byggnadsrekonstruktioner, vilka är resultat av tolkning. De kan sägas vara ett verk av ett rimligheternas resonemang, där varierande teoretiska ramverk och tillämpad metodik kan innebära att data och insikter kan framträda olika (Jennbert 2004: 331f). Många faktorer spelar också roll för själva dokumentationen av stolphål; från matjordsavbaning med grävmaskin till att aktivt söka efter färgmarkeringar. Redan här kan individuellt tolkningsförfarande sätta sin prägel i letandet efter lämningar och dess mönster i det landskap som framträder för arkeologernas ögon (Björhem & Staaf 2006: 53ff; Högberg et al. 2009: 22). Tidspress är ytterligare ett av många exempel för vad som kan ha påverkat det materiella underlaget till studien, vilket bland annat grävområde 7E, Lockarp, har redovisat (Nord & Sarnäs 2005: 10).

Sammanfattningsvis; rekonstruktionerna baseras utifrån antaget rimliga variabler framkomna under mer eller mindre gynnsamma förhållanden, och därmed både ett möjligheternas och problematikens arv som denna studie får tackla. Bilden av ett hus och dess strukturer/funktioner/hushåll kan vara mångtydiga och härstamma i materiella belägg från yngre tid, tillika styrda av moderna värderingar och normer. Hänsyn bör tas till att se källmaterialet som ett resultat och en del av den forntida människans handlingar och val i sin tillvaro, och vidare fram till de olika synpunkter som presenterats av dagens arkeologer och huruvida de är rimliga utifrån det material som finns tillgängligt (Andersson 2004; Carlie 2005: 23f; Jennbert 2004: 33f; Karlsson 2004; Welinder 1992: 49).

En rumslig avgränsning eller husenhet måste inte ha nyttjats på samma vis genom sin existens, beroende på hur rumsligt traditionsbundet eller hur systematiskt förhistoriska rum och landskap ska tolkas. Den moderna människan delar upp sitt hem i rum med specifik funktion, så som kök och verkstad. Det kan verka godtyckligt att applicera sådana rumsindelningar till forntidens hus, vilka inte behöver uteslutas som högst multifunktionella. Med tanke på den frågeställning och det spatiala och kronologiska urval som gjorts för att försöka få svar så är fallstudien inte representativ för större modeller använda för exempelvis sydiskandinavisk byggnadsarkeologi i överlag, vilket inte heller är studiens avsikt. Studiens avsikt är snarare att undvika att låta kvantitativ och systematisk vetenskapsteori och metodik ledsaga slutsatserna då detta inte faller lämpligt in under den detaljnivå som frågeställningen kan kräva. Tony Björk (2007: 28) menar dock att analys på lokal nivå kring bosättningar kräver i stort sett lika hög grad av generalisering som på ett makroplan, där djupare perspektiv är svårgripbara. Bakom varje aktivitet och beslut till handlande står dock människan som aktör i ett pluralistiskt samhälle. Det finns en komplexitet som kräver hänsynstagande till de mönster som kan skönjas i leverne och uppehåll genom att samtidigt erkänna människans svårdefinierade natur. Att se komplex heterogenitet i vad som kan tyckas vara homogena förhållanden som det är enklare att dra gränser kring (Collste 1996: 27, 46). Det är en vidare förhoppning om att denna studie också ska ge mer klarhet eller alternativ i den begreppsvärld och vanligt förekommande funktionsbeskrivningar (exempelvis *ekonomibyggnad* samt argumenterad stall- och köksfunktion hos långhus) som förhistorisk byggnadsarkeologi inte nödvändigtvis behöver ge förklaring till i det hitintills publicerade materialet (Artursson 2007: 81; se Eliasson & Kishonti 2007: 204-212, 219f; Carlie 2009: 52f; Sarnäs & Engström 2006: 310ff; och kapitel 1.2 *Bebyggelsearkeologin* för vidare referenser).

ANALYS

3.1 Lockarp 7E

Isak Ekberg

7E 2. Detta hus är uppdelat i två faser. Det finns en utbyggnad eller möjligen reparation som tillkommit senare (Nord & Sarnäs 2005: 73) och har 5 bockpar i fas 1, samt 4 par i fas 2 (Nord & Sarnäs 2005: 74-76). Detta hus har inte brunnit enligt rapporten och någon härd har inte hittats inom huslämningen (Nord & Sarnäs 2005: 75). Husets form visar sig varit rektangulär. Husets första fas har ett större mellanrum mellan bockpar 2 och 3, medan det i husfas 2 uppkommer ett nytt bockpar som jämnar ut detta.

Det miljöarkeologiska materialet består till största delen av förkolnade växter som hittades i den södra delen. De övriga fynden som återfunnits var tre keramikskärvor och fyra flintavslag, av dessa fyra kom tre från väggstolpar. Den sista kommer från den takbärande konstruktionen (Nord & Sarnäs 2005: 76).

Enligt rapporten har husets södra del använts som bostadsyta eftersom de flesta förkolnade växter kommer därifrån. Det enda man med säkerhet kan säga är att det funnits en härd där under huset andra fas, eftersom de förkolnade växterna kommer från denna. Konstruktionen på huset kan peka på en annan funktion. De indragna stolparna indikerar ett stall eller en ombyggnad i den södra delen vilket talar emot funktionen som bostad (Nord & Sarnäs 2005: 76f). De slutsatser man kan dra är att det förmodligen har funnits en härd i södra delen, men inget som indikerar på mathantering eller något annat härdrelaterat. Det kan tänkas att förkolnade material kan ha kommit ner i stolphålet under fas 2. Mat-tillredning kan ha varit en av många funktioner den östra delen kan ha haft. En majoritet av växterna kom från de odlade arterna. Flintavslagen visar på hantverksaktivitet men det är enligt rapporten oklart varifrån i huset de kommer. Gropen med keramik - om den nu tillhör huset - kan tolkas som avfallsgrop. Det finns ett mellanrum mellan bockpar 3 och 4 i fas 1, vilket kan peka på ingång/entré eller något dylikt. Tyvärr finns det för få väggstolpar för att kunna säga om det funnits en ingång här medan den östra delen av huset har ett mellanrum mellan stolparna som kan ha varit en ingång. I fas två försvinner detta stora mellanrum och är ersatt med ett nytt bockpar. Det kan ha varit möjligt att huset om det byggdes om skulle behöva ännu en takbärande stolpe. Två takstolphål är placerade i mitten av den östliga sidan, vilket kan tänkas ha varit två extra takpelare eller något annat.

7E 5. Detta hus har enligt rapporten troligen inte brunnit (Nord & Sarnäs 2005: 83). Husets östra del bestod till formen av en raksluten gavel med rakt pladerade väggstolpar medan den västra gaveln var rundad.

Det miljöarkeologiska materialet visar på att de förkolnade fröerna kommer från den västra delen av huset. Flintavslag och en flintavslagsskrapa blev återfunna i hus 5. Dessa fanns koncentrerade kring den västra delen av huset medan det bara fanns ett enda avslag i den östra delen (Nord & Sarnäs 2005: 83f).

Det finns inget i konstruktionen som talar för att det skulle funnits några bås- eller rumsindelningar. Avstånden mellan takbärande stolpar visar inte mer än att det finns en ganska jämn uppställning mellan dem. De förkolnade växterna hade störst koncentration i den västra delen av huset, vilket kan påvisa att det kan ha funnits en härd just där. Problematiken är hur det förkolnade materialet hamnat i stolphålen. En annan tolkning är att det kan ha varit en deponering eller en ombyggnad, men det framkommer inte tydligt. De flesta av flintavslagen återfanns i den västra delen runt väggarna. Det kan tolkas till att denna del av huset kan ha haft en funktion som ett slags verkstad där flinthantverk har ägt rum. Det mesta av växtresterna kom ifrån den östra delen (Nord & Sarnäs 2005: 83). Kanske har den använts till någon typ av förvaring.

7E 6. Detta hus är betydligt mindre än de andra husen med ca 10 m i längd (Nord & Sarnäs 2005: 83). Något som gör att huset skiljer sig från de andra är att det saknat gavlar. Enligt rapporten så kan huset ha varit konstruerat sådant (Nord & Sarnäs, 2005: 85). Det går heller inte att avgöra om huset någonsin har brunnit.

Det miljöarkeologiska materialet visar på att de förkolnade växtresterna är mer förekommande i den västra delen av huset än i den östra. De fynd som hittades inom huset var två flintavslag i den östra delen. Det ena hittades i ett väggstolphål och det andra i ett takbärande stolphål.

Det kan ha funnits en härd i den västra delen med tanke på de förkolnade växterna. Men eftersom dessa förkolnade växtrester kommer från stolphål går det inte att göra någon säker tolkning. Huset visar inte heller på ombyggnad som skulle kunna understödja detta. Med tanke på växtresterna så kan det varit så att denna huslämning har använts till förvaring av växter. Vägghkonstruktionen gör det svårt att tänka sig att huset skulle ha fungerat som bostad i en vidare utsträckning om nu gavlarna har varit öppna. Husets takpelare visar inte direkt på någon rums- eller båsindelning. Inte heller avståndet mellan takpelarna påvisar något

speciellt. Två flintavslag har hittats vilket gör det svårt att dra några slutsatser om hantverk, det kan ha förekommit eftersom denna typ av flinthantverk gick att utföra nästan överallt.

7E 11. Enligt den miljöarkeologiska analysen är det inte sannolikt att huset har brunnit. Enskilda stolphål till väggarna har urskilts men inga stolphål som tillhört gavlarna (Nord & Sarnäs 2005: 93f).

Den miljöarkeologiska analysen visade på att de förkolnade växtresterna var koncentrerade kring mitten av huset. Det som rapporten kallar ängsväxter hade störst koncentration längst ut till öster medan mitten hade en koncentration av vad rapporten kallar odlade växter (Nord & Sarnäs, 2005: 95).

De fynd man hittade i huset var tio fragment av bärnstenar, varav en av dem var slipad. De hittades lite öster om husets mitt i ett stolphål som tillhörde den takbärande konstruktionen (Nord & Sarnäs 2005: 94f). Detta kan också tolkas som husoffer vilket kan ha deponerats ner i stolphålen. Även här fanns det förkolnade växtrester från stolphålen men inte heller detta pekar på någon härd. Huskonstruktionen säger inget om någon väggindelning, båsindelning eller annat. Detta på grund av att för få väggstolpar var bevarade.

3.2 Lockarp Bageritomten

Joakim Nilsson

BT 5. Variationen i fråga om måtten för bockbredd och avståndet mellan bockarna ger inte sken av att ha ordnats i en specifik följd, och de ger tillsammans med väggstolparna ett intryck av oregelbunden struktur utifrån hur de förhåller sig till varandra i linje. Ojämnheten ger inga ledtrådar till fysiskt rumsindelning.

De fåtal takbärande stolpar som är stenskodda befinner sig i närheten till härdarna. Ytterligare ett tecken på att denna östra del av huset ser till ökad belastning i konstruktionen är det fynd av en ”stötta” för ett av de stolphål som ligger intill en av härdarna. Kan det vara ett behov av större utrymme att stötta upp (förslagsvis förvaring, så att fler människor kan ha vistats just här och/eller haft ha svängrum för särskild aktivitet) eller att konstruktionen i sig självt utnyttjats till tyngre arbeten (hänganordningar, till exempel)? De spår av aktiviteter som överlevt är i den östra delen kring härdarna åtminstone av mer intensiv art, sedan de flesta av artefaktfynden, inkluderat två slip-/malstensfragment och två flintavslag vid stolphålen, påträffas här. Huvuddelen av keramiken förekommer dock i väst, med 204 gram keramik från

ett större förrådskärl som påträffats i det nordvästra hörnet (Sarnäs & Engström 2006: 103). Två flintavslag förekommer även här i väst.

Förkolnat arkeobotaniskt material, varav majoriteten bedömts vara efter odlingsväxter, påträffas mer centralt (Sarnäs & Engström 2006: 105). Endast en betydligt mindre del förekommer kring härdarna. Om materialet totalt är ett resultat av aktivitet knutet till härd, så kan det indikera på transport, förvaring och bearbetning av växtmaterial inom ett mindre utrymme av långhuset. Det kan också givetvis finnas eldkällor som inte lämnar tydliga sotlager efter sig.

BT 10. Huset är närmast symmetrisk, i sin raka och ordnade struktur. Det finns en kontinuerlig ökning mot mitten vad gäller både bockbredd och avstånd mellan bockarna. Vad som kan förbrylla, och möjligen bryta bockparens symmetriska karaktär, är påträffandet av två möjliga väggkonstruktioner. Den ene representeras av stolphål i en närmast rak linje, och de skulle inte omöjligt kunna utgöra en gavel med utsidan åt väst, vars raket kan finna likhet hos långhusets östra gavel (förutsatt att de två stolphålen i öst inte är ett bockpar i sig och att huset i sådant fall ska ha fortsatt ett stycke längre österut). Väggstolparna i den östra delen av huset är dessutom av väldigt regelbunden karaktär. Den andra väggkonstruktionen har mer av en konkav form, och skulle i egenskap av gavel kunnat ha haft utsidan mot öst.

Vad som potentiellt är innervägg/yttervägg samt en senare tillbyggnad belyses inte direkt av fynden; de är i fåtal och utan nämnvärd koncentration till endera delen av huset, däribland flintavslag som den större fyndkategorin vid sidan av keramiken. Vid det (tolkat) nordvästligaste stolphålen har dock flera fyndkategorier hittats i samma närhet - flintavslag och annan flinta, tand av nöt, samt keramik, däribland delar av ett förrådskärl som hittades redan i förundersökningen från 1995 (Sarnäs & Engström 2006: 115). Närvaron av förkolnade frön är, av vad som bedömts som åkerogräs och odlingsväxter, påfallande både centralt och i väst, och avtar i antal ned mot öst (Sarnäs & Engström 2006: 116f). Det bör dessutom påpekas att allt eftersom utrymmet, om än marginellt, ökar mot mitten, så tillika gör fyndkvantiteten av de förkolnade fröna.

Dessa makrofossil säger dock inget om strukturens inre uppdelningar utifrån den spridning som förekommer, än att hantering och behandling av växtmaterial kan här ha varit en aktivitet utan strikt avgränsning till endast en del av huset. Att en eller flera härdar (eller annan källa till eld) saknas, trots den spridda förekomst av förkolnade frön som finns, kan antingen bero på att den/de förstörts i ploglagren eller inte låtits lämna spår efter sig, förutsatt att makrofossilens förkolning ska ha haft sin ursprungsaktivitet i just detta hus.

BT 14. Spår efter väggstolpar påträffades ej. Förutom de stolphål som tolkats vara bockpar så har det framkommit ytterligare ett antal i den östra delen av huset som bryter dess mönster (Sarnäs & Engström 2006: 125). Variationen i bockbredd är oerhört liten, och avstånden mellan bockparen varierar först åt öster samt att dessa även bryter lite mot den raka trend som finns i väst längs stolphålen placerade åt söder. Här skulle ett av de övriga stolphålen möjligen ha kunnat fungera som en central takbärande stolpe. Naturligtvis behöver de inte tjäna byggnaden mer än någon annan funktion eller aktivitet som strukturen är mindre beroende av.

Förutom förkolnade makrofossil så har inga artefaktynd påträffats som kan ge ledtrådar kring funktion och rumslig uppdelning. Det mesta av odlingsväxterna som samlats in kommer från husets västra del, och mängden är därefter inte obetydlig in mot husets centrala punkt. I öst finns en mindre koncentration. Centralt påträffas den största andelen åkerogräs och även ett par förkolnade frön från gräs - rapporten medger ej vilken art det specifikt handlar om (Sarnäs & Engström 2006: 126). Allt som allt så skiljer sig förekomsten av växtmaterial över rummet på ett sätt som kan vittna om att viss typ av handling och aktivitet koncentrerades mer till olika delar av huset, om än utan att behöva vara strikt förankrat. Tanken förutsätter dock att aktiviteterna är beroende av varandra eller är av liknande typ för att vara gångbar, sedan det är svårt att uttala sig om hur varierat materialet har bearbetats och i vilket syfte och med vilken attityd.

BT 15. Bockbredden är väldigt regelbunden och avståndet mellan bockparen är inte alltför avvikande för att ge sken av en regelbunden struktur. Fåtalet väggstolpar i väst ger inga ledtrådar till en definitiv utbredning i stort, mer än att huset möjligen avsmalnar mot öst eller har haft sig en mindre regelbunden form vad gäller väggstrukturen. Konsekventa data är helt enkelt otillräckliga för diskussion i den frågan.

En bit flinta påträffades i väst, bränd lera i öst, och keramik centralt; fynden var ej av omfattande karaktär. Keramikfragmenten kan ha härstammat från två medelmagrade kärl (Sarnäs & Engström 2006: 127). Förkolnade frön efter odlingsväxter finns i varierande grad spritt längs med hela strukturen, med störst koncentration i öst, var det också påträffas en nästan större koncentration av åkerogräs. Medan odlade växter kan anknytas till aktiviteter som, om än mest koncentrerade i öst, så har det inte varit lika strikt avgränsat likt åkergräset. Vare sig de olika delarna varit avsedda för förvaring och/eller bearbetning, samt att det inte går att utesluta spill från förflyttning av material, så indikerar koncentrationerna och artsammansättningen likväl på rumsligt skilda attityder och bruk av olika växtmaterial.

BT 19. Bockparen är inte helt i linje med varandra och avstånden mellan dessa visar inte på symmetri, särdeles inte med den markant avvikande avståndsskillnaden mellan andra och tredje bockparet från vänster. Utrymmet totalt kan sägas smalna av åt öster, och i och med avsaknad av framförallt öster gavel så är det inte omöjligt att långhuset ska ha fortsatt vidare, kanske rentav i samma stil. Värt att notera är att den klarare västra delen har ett underlag av moränlera medan den östra delen var av sandkaraktär, och fyllningen i stolphålen vittnar om en påtagligt liknande förhållanden i sammansättning (Sarnäs & Engström 2006: 137).

Keramiken hittas i väst, dock ska det påtalas att de flesta artefakter återfinns i denna del. Bevarandeförhållanden och störningar efter det att huset togs ur bruk kan misstänkas vara en faktor i detta avseende, vilket försvårar tolkning av aktivitet och rumslighet. Flintstycken, varav två avslag, samt en bergartsknacksten kan likväl vittna om bearbetning av material på plats. Förkolnat makrofossil av frön från odlade växter framträder långt klarare i ett någorlunda jämnt intervall längs med husets riktning. Inslaget av förkolnat åkerogräs utmärks betydligt i den östra delen. Underlag, fyllning och makrofossil skapar en intressant korrelation, dock är det svårt att uttala sig om de verkligen har ett beroende av varandra, med de bevarandeförhållanden som verkar föreligga. En tolkning som existerar är att förklara skillnaden med en senare utbyggnad (Sarnäs & Engström 2006: 137).

BT 35. Spår efter väggstolpar saknas. Bockparen ger dock en bild av strukturen som ”symmetrisk”, dock med tyngdpunkt åt öster. Det åt öster yttersta ”paret” består endast av ett stolphål och det har antagits att det ena har råkat schaktas bort under utgrävningen (Sarnäs & Engström 2006: 164). En mynningsskärva hittades centralt, och ett par fragment av flinta västerut. Närvaron av förkolnat makrofossil är magert om än någorlunda jämnt utspritt, förutom vid det yttersta bockparet åt väst som uppvisar i jämförelse ett oerhört rikt material, varav huvuddelen består av åkerogräs. Det är alltid svårt i sådana här lägen att avgöra vad som kan ha varit ett resultat av aktivitet samtida med huset eller av tafonomiska processer. Det är likväl intressant att en sådan oerhörd stor proportion påträffas här, och även om andelen frön från antaget odlade växter är signifikant mindre för denna del så är dess värden ändå större än i övriga delar av huset. Förvaring/beredning av växtmaterial i samband kan då sägas vara hänvisat på en mycket specifik plats i en ände av huset medan andra aktiviteter har reserverats för de, presumtivt sett utifrån konstruktionen, större utrymmena centralt. Detta utesluter inte att noggrann bearbetning och förflyttning av växtmaterial skulle ha haft en mindre roll i resten av huset, med tanke på alla möjligheter som finns kring avfall/spill och deras ackumulering i marklagren (se Welinder 1992).

BT 36. Konstruktionen lutar mot symmetrisk form, och likt hus 35 med fokus på större utrymme åt öst. Bockavstånden är däremot mycket oregelbundna. Dock kan ett ytterligare bockpar ha existerat i öst, så det är svårt att säga om det väger upp med ett liknande bockavstånd som i väst och däri komma närmare en symmetrisk form. Det kan inte heller uteslutas att bockpar centralt i huset helt enkelt inte gått att upptäcka. Det fåtal väggstolpar som påträffas ger små indikationer, och ett ensamt stolphål kan i bästa fall möjligen peka på var en västra gavel kan ha existerat. Stolphålen i vägglinjen undersöktes ej efter fynd (Sarnäs & Engström 2006: 68). Keramik påträffades i den norra delen kring andra bockparet från öst, och kan härstamma från 1-2 stora förrådskärl; mynningsfragmenten är båda av svart, grovmagrat gods och inte helt olika i diameter (Sarnäs & Engström 2006: 167).

Förkolnade frön av odlingsväxter hittas främst centralt och i väst i ungefär samma proportion, medan närvaron av frön från åkerogräs är högst koncentrerat till väst. I centraldelen kan det makrofossila materialet till viss del diskuteras i relation till förrådskärlen, dock är det vanskligt att framställa hur den forntida människan kan ha sett på vad arkeologer idag har klassificerat som åkerogräs och odlingsväxter, och därmed kommer en sådan diskussion inte längre än att de båda förekommer i stor mängd bortåt den västra delen. Attityd till växtmaterial och relaterade aktiviteter kan ha varit på så vis att ingen urskiljning gjorts i hanterandet/förvarandet över ett större rumsligt plan. De olika arterna (se Bilaga #2) kan mycket väl tänkas ingå i helt olika eller liknande handlingar, och hur fallet än må vara så kan de ha varit hänvisade just till väst, medan aktiviteter av mer exklusiv sort företagits centralt vad gäller de arter av växter som använts.

BT 38. Bockbredden är regelbunden och symmetrisk medan avstånden mellan de fyra paren (som hittats) uppvisar betydligt mer variation och skapar plats för större utrymmen att använda (eller *inte* använda sig av). Dock måste det påpekas åter igen att alla bockpar inte måste ha hittats, vare sig det berör yttre eller centralare delar av huset. Veggstolpar har inte heller kommit fram, vilket försvårar rekonstruktionen av avgränsningar. Keramik från rödbrunt, grovmagrat gods har påträffats ytterst i väst i stolphålslagren. Många fragment av bränd lera påträffades också för huset generellt (Sarnäs & Engström 2006: 170f). Proportion och distribuering av odlade växter och åkerogräs kan rumsligt delas upp i tre delar: i huvudsak åkerogräs i väst, i ungefärlig proportion till mängden odlingsväxter centralt, medan både åkerogräs och odlingsväxter i jämn proportion till varandra dominerar i öst av den totala mängden påträffat i huset. Betydelsen av växtmaterial och hur det har hanterats kan därmed argumenteras ha företett sig annorlunda i de olika utrymmena, eller att en typ av aktivitet eller

material kunnat vara förbehållen en större yta medan en annan varit avgränsad till gavlarna. Det finns också möjligheten att aktiviteter skiftat rumsligt läge under husets historia. I praktiken kommer utröning kring mångfald av möjliga handlingar inte så mycket längre utifrån det underlag som existerar på plats, med premissen att hålla tolkningen relevant endast för denna byggnad.

3.3 Lockarp CT6

Isak Ekberg

CT6 6. Detta hus hade en tydlig konvex form. Inga anläggningar runt huset eller andra aktiviteter har kunnat sammanlänkas med huslämningen. Tyvärr har ingen makrofossilanalys kunnat göras - detta är på grund av att det helt enkelt inte fanns tillräckligt med material. (Hansson & Celin 2006: 37f).

De fynd som hittades består av flintavslag och bränd flinta. Dessa fynd hittades enbart i de takbärande stolphålen (Hansson & Celin 2006: 38), olikt de flintavslag som hittades i de övre huslämningarna från Öresundförbindelseprojektet, där majoriteten av flintavslagen hittades i väggstolparna.

Hos konstruktionen kunde man inte hitta någon rums- eller båsindelning. Heller inga ingångar eftersom det inte funnits tillräckligt med väggstolpar som kan styrka detta. Ingen tydlig härd har hittats och heller ingen antydning om var denna härd (om det fanns någon) skulle ha varit belägen eftersom inga brända växtrester har hittats. Det enda som skulle kunna tala för att en härd har funnits är den brända flintan. Dock kan detta även tyda på att huset har brunnit eller att den brända flintan kommit utifrån. Det kan ha förekommit hantverk med flinta eftersom flintavslag har hittats. Var exakt i huset dessa flintavslag och brända flinta funnits finns det ingen information om. Rapporten för CT6-området använder hus 11 som mall för att tolka denna huslämning (Hansson & Celin 2006: 38).

CT6 10. Huset har en liten svag antydning till en konvex form då det är bredare i mitten och lite smalare ute på sidorna. Huslämningen har en dubbel uppsättning väggstolpar vilka enligt rapporten inte verkar vara samtida med varandra. Ingen aktivitet eller annan anläggning kunde kopplas till denna huslämning (Hansson & Celin 2006: 40f).

Makrofossilanalysen hade även, som CT6 6, för lite material för att kunna analyseras. Huset daterades med hjälp av växtmakrofossil. De fynd som hittades var mindre mängder keramik och små mängder flinta. Keramiken hittades i tre stolphål för den takbärande

konstruktionen, medan flinta hittades både i väggstolphål och i takstolphål (Hansson & Celin 2006: 41). I vilken del av huset de hittades nämns inte i rapporten.

Huset verkar ha två uppsättningar ingångar i den södra väggen av huset. En i väst och en i öst (Hansson & Celin 2006: 40f). Keramiken skulle kunna indikera förrådsaktivitet eller kanske ha fyllt en sekundär funktion som fyllning till stolphål. Det är tråkigt att det inte står i rapporten var föremålen hittades då detta skulle ha varit intressant att veta. Flintan som hittades i små mängder indikerar på hantverksproduktion då intrycket av denna flinta var ganska utspridd i huslämningen. Ingen härd eller spår av en härd har hittats. Som det andra huset har det jämförts med CT6 11 på grund av brist på makrofossilt material att analysera (Hansson & Celin 2006: 41).

CT6 11. Huslämningens form kan beskrivas som att den södra delen skulle ha varit konvex medan den andra delen var rak vilket lett till spekulationer om att den västliga delen kan ha varit en tillbyggnad (Hansson & Celin 2006: 38). I mitten av huslämningen hittades en anläggning som tolkades som brunn. Denna brunn har också tolkats till att vara yngre än själva huslämningen (Hansson & Celin 2006: 39f). De artefakter som hittades i brunnen kommer inte att vara med i denna analys. Tråkigt nog så har alla artefakter för detta hus hittats i denna brunn.

Miljöarkeologiska analyser visar på att den östra delen av huslämningen hade störst antal frön (Hansson & Celin 2006). Dessa skulle annars ha kunnat påvisa en härd. Ingen tydlig härd hittades i huset men det fanns mest frön i den södra delen vilket kan påvisa att det var här de förvarades. Rapporten påvisar att denna del kan ha varit en bostadsdel, detta märkligt med tanke på att ingen härd eller spår av en har upptäckts. Heller inte något annat som skulle kunna indikera detta mer än just det att den här delen kan ha använts för förvaring av växter. Följaktligen så går det inte att tolka sig fram till några aktiviteter för denna byggnad. Det verkar finnas två stycken stolphål i mitten av huset som kan tolkas som möjliga extra stolpar för mer stöd åt taket.

3.4 Introduktion till syntes

Isak Ekberg och Joakim Nilsson

Husen har i föregående kapitel (3.1-3.3) behandlats enskilt. Genom att sätta dem i ett samtida landskap (se kapitel 2.2 *Metodik och källkritik*), vilken bild får vi när dessa ska diskuteras jämte varandra? Förkolnat makrofossil och keramik, följt av flinta (främst avslag), är de främsta spår efter aktivitet och funktion som har rapporterats framträda ur det bevarade materialet. Även om keramiken och flintan, liksom övriga fyndartefakter, inte nödvändigtvis förekommer i lågt antal för en enskild byggnad så är de begränsade till endast en eller ett fåtal små fyndkontexter för flertalet huslämningar. Spridningen och koncentrationen av förkolnade frön kan här ge en långt bredare bild. Makrofossil kommer därför att diskuteras i första hand i sitt förhållande till byggnadskonstruktionen, följt av övriga fyndkategorier som komplement till att se skillnader och likheter. Rimligheten i att diskutera dem som beroende och oberoende aspekter av varandra kommer att föras senare i texten (se kapitel 4.1 *Vikten av arkitektur och funktion*). Materialet från CT6 ger tyvärr ett otillräckligt detaljerat underlag i jämförelse med de diskussioner som kan föras kring huslämningarna från Lockarp 7E och Lockarp BT, och kan därför inte användas mer än i ett högst övergripande perspektiv.

3.5 Syntes: makrofossil

Joakim Nilsson

Värdena för totala mängden förkolnade frön för vardera huset ställdes jämte varandra, med avsikt att se om och hur tydliga grupperingar framträder. De huslämningar som faller inom en grupp jämförs med varandra och med andra grupper ifråga om arkitektur (se Bilaga #1 och #2 för variabler). Beroende på hur en är villig att dra gränsen, så kan fyra grupper sägas framträda:

- 1) BT 10 hamnar ensamt med >100 st. förkolnade frön. Det enda som då utmärker sig här är att BT 10 representerar den längsta huslämningen.
- 2) 7E 5, BT 15, BT 19 och BT 35 har en kvantitet på över 40 och under 50 (>40-<50 st.). Inom gruppen varierar total längd och utrymme, med endast två hus kring 20 meter i längd. Symmetrin och regelbundenheten i strukturerna varierar.
- 3) BT 14 och BT 38 (>30-<40 st.) kan det heller inte sägas mycket om, mer än att båda saknar väggstolpar och uttrycker sig relativt brokigt. Det är inte mycket skillnad relativt sett mellan denna grupp och föregående; bedömt tillsammans uppvisar de heller inga markanta drag.

4) 7E 2 (fas 2), 7E 6, 7E 11, BT 5 och BT 36 (0-<20 st.) uppvisar stor variation i längd, och växlar mellan tydligt regelbundna och oregelbundna strukturer. Väggstolpar kan påvisas för samtliga, dock av varierande karaktär förutom att de inte nödvändigtvis är raka och strikt placerade i förhållande till varandra.

Koncentrationen av makrofossil på internt rumslig nivå ger på övergripande vis tre distinkta grupper:

1) BT 15, BT 19 och BT 38; störst koncentration av makrofossil kring bockparet ytterst åt öst, medan övriga delar av huset har proportionellt mycket mindre kvantitet. Majoritet av det totala antalet åkerogräs för hela lämningsgruppen utgör också den koncentration som återfinns just i öst. Förutom rumslig fördelning så finns det inget annat som tydligt knyter ihop dessa huslämningar specifikt. Bockavstånden ger dock ingen bild av att vara symmetriska.

2) 7E 5, 7E 6, BT 35 och BT 36 uppvisar liknande mönster som ovan, dock i motsvarande riktning mot väst, eller åtminstone tenderar att öka betydligt mot väster gavel, medan övriga delar precis som tidigare grupp har proportionellt mycket mindre kvantitet. Åkerogräsens närvaro för vardera huslämning upprepar sin tendens som ovan, medan odlingsväxterna är mer spritt representerade för övriga delar om än i lägre antal.

3) 7E 2 (fas 2), 7E 11, BT 5, BT 10 och BT 14 kan tillsammans utgöra en tredje övrigt-grupp. 7E 2 (fas 2), 7E 11 och BT 5 har en markant koncentration av förkolnade fröer centralt, där proportionen av den totala mängden av åkerogräs är som störst. BT 10 har samma tendens, med åkerogräs koncentrerat mot mitten, dock är fördelningen kontinuerligt mycket jämnare mot husets centrala del. Dock värt att poängtera är att BT 10 utifrån de potentiella innerväggar eller gavlar som påträffats och ska tolkas, kan ha haft en betydande utbyggnad under sin bruksperiod. Därmed kan BT 10 också vara kandidat åt att falla inom grupp 1) eller 2) beroende på vilken del som restes först. BT 14 är bland studieobjekten det enda som klart avviker i relation till spridningsmönster hos övriga långhus. Dock finns en större variation av växtarter i centralt läge. Finns det gemensamma strukturer? BT 10 kan uppfattas som rigid utifrån sin raka och regelbundna struktur, samt att huset också är det största bland huslämningarna ifråga om yta. BT 5 har vad som tolkats vara en stötta (Sarnäs & Engström 2006: 103), och i jämförelse med BT 10 så är BT 5 också av betydlig storlek fast med en avsevärt mer oregelbunden struktur, så regelbundenheten behöver inte uteslutande stå för en rigid

struktur (om stabiliteten hos BT 5 varit av vikt). Hus 14 har vad som kan potentiellt vara ytterligare tre takbärande stolpar förutom bockparen. Hus 7E 2 (fas 2) har på sina håll dubbel uppsättning väggstolpar, och kan under sin fas 1 ha haft ytterligare takbärande stolpar. Om dessa har ett relaterat funktionssyfte förutom stabilitet för enskilda hus är det svårt att uttala sig om, särdeles när spridningsmönstren av frön var mer varierande här än i övriga grupper.

Allt som allt, koncentrationen av fröer tenderar att ansamlas i de flesta hus på en begränsad plats av långhuset, och på i markant proportion till övriga delar av långhuset! BT 10, och särskilt BT 14, kan ses som bra exempel på undantag. Oavsett om den största koncentration av totala antalet fröer är centralt eller åt endera gaveln, så följer de trenden av att åkerogräsen har en tydlig närvaro här till skillnad från resten av huset, medan de odlade växterna har lite större spridning.

I princip samtliga hus har, med undantag av 7E 11 som saknar det helt, en relativt betydande mängd skalkorn eller korn av oidentifierad art i förhållande till övriga makrofossila arter. Endast i BT 35 har svinmålla påträffats i större kvantitet (och åkerbinda marginellt mer) än korn, samt att BT 38 har samma mängd svinmålla som skalkorn. Närvaron av vete är förhållandevis magert och har påträffats i 7E 5, 7E 11, BT 35, BT 10. Konstruktionsmässigt avviker dessa inte från andra huslämningar, eller uppvisar egna gemensamma drag. Samma trend gäller för den rumsliga spridningen av frön. Svinmålla, åkerbinda och pilört är de efter korn vanligast förekommande arterna. 7E 2, 7E 11, BT 5, BT 14 och BT 36 har relativt liten mängd av dem, och i tre fall hittas deras största koncentration närmast centralt. 7E 2, BT 5 och BT 14 kan som tidigare påpekat ha ytterligare stödjande strukturer. De lämningar som uppvisar större kvantitet har en större variation i arkitektur sinsemellan, vilket kan bero på att studieobjekten varit fler till antalet än de med mindre kvantitet. Trots den intressanta uppdelningen av underlag och koncentration av förkolnat makrofossil, så verkar denna koppling vara oberoende byggnadskonstruktionen.

3.6 Syntes: artefaktfynd

Isak Ekberg

Husen har blivit grupperade efter de artefaktmönster som observerats och blivit indelade i följande grupper: hus med lite flinta och med mycket keramik, hus med lite keramik och mycket flinta, och hus med lite av båda materialen. Anledningen till dessa grupper var att just

dessa mönster framkom i materialet. Det fanns inget hus som hade mycket av varje men dock fanns det hus som hade lite av varje. BT 14 och 7E 11 hade tyvärr ingen flinta eller keramik samt att hela CT6 området hade för lite information nog för att kunna analyseras. Det finns fler föremålskategorier än flinta och keramik, men dessa förekommer bara i enstaka hus och kommer inte direkt att tas upp i synthesen.

1. Hus med lite flinta (0-59g) och med mycket keramik (76-896g).

Dessa hus är BT 5, BT 36 och BT 38. Dessa hus hade inte mycket gemensamt när det gäller husen längd, då de varierade mellan 14 m och 31 m. Bockavstånden och bockbredden var också varierande; husen visade inte upp klara likheter med varandra eller regelbundenhet inom sig själva. Fyllningen i stolphållen varierar mellan sand/siltig sand eller lerig silt. Det enda som verkar vara gemensamt är just lokaliseringen av den största keramikkoncentrationen, och den verkar befinna sig i östra delen av huset, medan den lilla mängden flinta (som bara existerar i BT 5) verkar vara utspridd i hela huset. I husen finns det ingen synlig uppdelning mellan koncentrationerna och rumsindelning, dock så saknades tydliga väggstolphål på hus BT 36 och BT 38.

2. Hus med mycket flinta (70-339g) och med lite keramik (0-22g).

Dessa hus är BT 10, BT 19, 7E 6. Stolphålsdjupet är i stort sett närmast lika varandra. Det visade sig att husens bockbredd och avstånd verka vara i relativt lika. Husen verkar enligt planritningarna vara i regel rakt strukturerade. Husens längd varierar kraftigt mellan 10 m och 36 m. Fyllningen i stolphållen varierar med sandig silt och sandig morän medan BT 19 verkar ha en uppdelning av silt i väst och sand i öst. Koncentrationen av flinta verkar vara rätt så utspridd genom husen. Den lilla keramik som finns (BT 10 & BT 19) är koncentrerat i väst. Denna grupp verkar heller inte ha en uppdelning mellan koncentrationer av artefakter och rumsindelning. Förutom hus BT 10 som har en rumsindelning i den västra sidan av huset medan koncentrationerna av är riktade till den östra sidan.

3. Hus med lite av material: flinta (33-59g) och keramik (0-24g).

Denna grupp består av BT 15, BT 35, 7E 2, 7E 5. Stolphålsdjupet varierar kraftigt mellan de olika husen. Huskonstruktionerna framkommer som regelbundna och raka, medan bockavståndet och bockbredden är ungefär lika med varandra. Fyllningen i stolphållen varierar från sand, siltig sand och lerig sand. Flintan verkar dominera i de västra delarna medan keramik också förekommer mest i väst. Denna grupp verkar inte heller inneha några

kopplingar mellan artefaktkoncentration och rumsindelning. Hus BT 15 och BT 35 saknar eller har få väggstolphål.

Artefaktkoncentrationerna

Flintan hittas till största del i antingen hela huset eller koncentrerat till väst, fast det förekommer också flinta i de östra delarna. Keramiken förekommer antingen mest i väst eller öst, dock finns det ett hus där keramiken förekommer utspritt i hela huset. I stort sett är det bara hus BT 10 som visar kopplingar mellan artefaktkoncentration och rumsindelning. Resterande hus verkar inte ha några kopplingar mellan artefaktkoncentration och rumsindelningar.

3.7 Korrelation av makrofossil och artefaktfynd

Isak Ekberg & Joakim Nilsson

Intressant är att för den grupp huslämningar som innehållit en kvantitet av förkolnade frön på mellan 40-50 stycken (7E 5, BT 15, BT 19, BT 35), så korrelerar samtliga utom BT 19 med den grupp huslämningar som representerar ett totalt innehåll av flinta på 33-59 gram och keramik på 0-24 gram, med undantag av 7E 2 för den senare gruppen. Med andra ord; 7E 5, BT 15 och BT 35 kan diskuteras vidare som grupp vad gäller gemensamma nämnare kring fyndartefakter och makrofossil. Det finns dock inget konkret för rumslig distribution, eller korrelation med andra strukturer, som binder dem samman. BT 5 och BT 36 kan även de grupperas, här om 0-20 förkolnade frön samt flinta 0-59 gram totalt och keramik 76-896 gram totalt. Dessa har ej heller en gemensam nämnare med övriga byggnadsvariabler.

DISKUSSION

4.1 Vikten av arkitektur och funktion

Isak Ekberg

För att förstå materialet har studien utgått ifrån *Gården i landskapet* och *Människor och artefaktmönster* och hur dessa tolkar olika artefaktmönster. *Gården i landskapet* tar upp exempel på hur föremål kan ha deponerats, kastats eller glömts bort. Vissa föremål kan ha utgjort offer, andra kan ha fungerat som utsmyckning. Föremål som verktyg och restprodukter kan ha glömts kvar eller lämnats vid tillverkningsplatserna. Föremål som tillverkats och blivit defekta kan ha lämnats kvar avsiktligt. Föremål kan också ha lämnats kvar vid olyckor som

t.ex. brand. Material som förvaras kan ha lämnat spår efter sig. Föremål kan ha lämnats kvar efter att de har förbrukats, t.ex. ett trasigt verktyg. Föremål kan ha tappats/glömts bort, de kan ha hamnat där i samband med lek eller deponerats på en plats för beredning, det vill säga jäsning, rötning, tillagning och torkning (Friman & Skoglund 2009: 245f). I boken *Människor och artefaktmönster* antyder Stig Welinder att artefaktmönster är ett samspel mellan det avfall som antingen blivit lämnat på platsen eller det avfall som blivit tillhandtaget och flyttats mellan platser. Delar av mönstret kan förstås, om vissa bakomliggande processer förstås och kan rekonstrueras. (Welinder 1992: 48).

Strukturerna visar inte upp tydliga rumsindelningar förutom ett hus, BT 10, som visar upp en tydlig linje med stolphål mellan den norra och den södra väglinjen. Frågan är dock om det är ett hus eller två (se kapitel 3.2 *Lockarp Bageritomten*). I syntesen visade det sig att det inte fanns något samband mellan artefaktmaterial och konstruktion. En förklaring kommer att diskuteras fram i den följande texten där det börjar med flintan.

Flintmaterialet består av avslag, flinta med retusch och övrig flinta. Avslagen går att kategorisera som *verktyg och restprodukter*: spår av flinthantverk, i detta fall restprodukter av föremål som kan tänkas komma från flintsmide (Friman & Skoglund 2009: 245f).. Frågan är; har de lämnats kvar eller har de blivit medvetet medtaget dit och/eller deponerats någon annanstans? Svaret på denna tolkning är förmodligen att de blivit kvar på produktionsplatsen. Detta grundas på att i huslämningarna är dessa oftast koncentrerade (enligt syntesen) antingen i västra området eller utspritt i huslämningarna. Då avslagen som är koncentrerade i väst inte nödvändigtvis behöver ha blivit förflyttade eftersom de också är utspridda. Detta kan peka på att flintahantverk inte hade någon specifik placeringen i huset. All flinta som hittades kom från antingen vägg- eller takstolphål, man kan fråga sig hur de hamnade just i stolphålen. De kan antingen ha deponerats där eller kan de ha hamnat där genom att flintan med tiden har lyckats komma ner i stolphålen, den kan kanske tänkas ha trampats ner eller om det kanske funnits håligheter mellan stolpen och själva stolphålet. Det kan också tänkas att avfallet hamnat i stolphållen när stolparna drogs upp. Den övriga och retuscherade flintan kan då också räknas som verktyg och restprodukter men även när det gäller den retuscherade flintan kan det också tänkas vara en defekt prototyp som lämnats kvar. Detta är svårt att säga på grund av att detta material inte har granskats i verkligheten i denna studie. Den övergripande tolkningen är då att flintan lämnats kvar där de producerades.

Keramiken är en annan fråga, hur kategoriseras den enligt böckerna *Gården i landskapet* och *Människor och artefaktmönster*? Svaret skulle förmodligen bli att antingen handlar det om ett material som använts till utsmyckning av hus eller om föremål som

förvarats på en plats vilket också kan vara tänkbart. Vissa delar av denna keramik kan ha varit från förvaringskärl (Friman & Skoglund 2009: 245f). De kan ha använts till mathantering eller mattillverkning, eller förvaring av t. ex. säd eller utsäde. Grupperna från syntesen visar att koncentrationerna förekommer i de västliga eller östliga delarna av husen, vilket kan tänkas visa på att aktiviteterna samlats vid en del av huset, om då inte bara som samlingsplats för keramiken. Då till den knepiga frågan; hur har materialet hamnat där det är? En tolkning kan tänkas vara att de blivit deponerade i stolphålen medvetet, kanske som ett offer till huset. En annan tolkning kan vara att de kommit ner på samma sätt som flintan eller kvar glömt efter övergivandet av huset. För keramik verkar det vara lättare att se mönster i, vilket oftast koncentrerar sig till den ena delen i huset och inte verkar lika utspridd som flintan.

Det finns även fler typer av artefakter i huslämningarna fast de uppkommer mest i enskilda hus. Dessa artefakter är malstenfragment som förekommer i hus BT 5, bärnstenfragment i hus 7E 11 och bergartsknacksten som förekommer i hus BT 19.

Hus BT 5; malstensfragmenten är lätt att kategorisera under *verktyg och restprodukter*. Den kan också tänkas vara ett defekt föremål (Friman & Skoglund 2009: 245f). Det svåra är att besvara hur malstenen hamnat i stolphålen. En tanke skulle vara att den deponerats där medvetet. Beroende på storlek kan det också tänkas att de hamnat där på samma sätt som flintan, det vill säga att mindre fragment har lättare att hamna i håligheter och trampas ned, i anslutning till stolphål.

Hus 7E 11; bärnstensfragmenten hittades alla i ett stolphål. Frågan är då, hur kategoriserar vi dessa fragment? En tolkning skulle kunna vara att det är ett offer. Det kan också tänkas vara en restprodukt från hantverk (Friman & Skoglund 2009: 245f). Att det skulle vara en restprodukt känns mindre troligt då detta förmodligen deponerats i stolphålet medvetet. Ett av dessa fragment var slipat och tanken på att dessa fragment kanske hört ihop med ett eller kanske två föremål är lockande. Att det deponerats medvetet i stolphålen känns mer troligt, med tanke på att detta material bara förekommer i ett av studieobjekten.

Bergartknackstenen skulle förmodligen kategoriseras under verktyg och restprodukter (Friman & Skoglund 2009: 245f). Det är svårt att förstå hur de kommit dit där de hittades – tanken är att verktyg kan ha förflyttats eller bevarats på ett och samma ställe. Det skulle kunna tänkas att de bara har lämnats kvar där de senast använts.

Artefaktmaterialet verkar inte ha några större kopplingar till huskonstruktioner mer än att man kan säga var de största koncentrationerna av olika artefakter finns. Detta material visar att de här husen inte byggdes för att man skulle utföra en specifik aktivitet utan flera

aktiviteter, där konstruktionen inte spelade någon större roll (de aktiviteter som menas är artefaktmaterialet i denna studie). Konstruktionen har inte byggts efter de aktiviteter (de aktiviteter som studien tolkat fram) som skett i byggnaden, dessa konstruktioner är förmodligen konstruerade för något annat. Efter att grupperna analyserats i syntesen visade artefaktmaterialet att huslämningarna antingen kunde delas upp i hus med mycket flinta eller med mycket keramik. Hus med mycket flinta kan visa på att flinthantverk har skett i en större utsträckning än de andra husen. Frågan är då vad det kan ha haft att göra med litet keramikmaterial. Förmodligen har användningen av keramik varit lägre än de andra husen. Möjligen har material försvunnit under avschaktningen. Husen med mycket keramik visade på att det inte fanns någon koppling med antalet förkolnade fröer. Keramiken kan då ha använts till annat än att bara ha förvarat växtmaterial. Keramiken kan tänkas att förvarat andra föremål eller så har de haft en annan bruksanvändning, så som kokkärl. Litet flintmaterial kan tänkas innebära att dessa hus inte har haft en lika stor användning av flintföremål eller kan det ha försvunnits efter avschaktning, det kan också tänkas att dessa flintavslag deponerats på ett annat ställe.

Det miljöarkeologiska materialet kommer nu att tas upp. Syntesen visar att det framkom fyra grupper med kronologiskt mest respektive minst förkolnat material. Dessa grupper visade inte upp några större likheter med konstruktionen. Det visade sig att de enskilda grupperna inte hade mycket gemensamt förutom en viss mängd förkolnade frön. I syntesen beskrivs koncentrationen av fröer också, där husen delas upp i tre grupper. Den första gruppen har sina koncentrationer till östra delen av huset. I grupp två är åkergräset koncentrerat till den västra delen medan odlingsväxter är utspridda. Den tredje gruppen är den grupp som övriga hus kom med i (se kapitel 3.5 *Syntes: makrofossil*). Den fråga som kan ställas här är varför? Vilket kan svaras med att konstruktionen och växtrester kanske inte hör samman. Huskonstruktionerna visar att konstruktionen av ett hus inte behöver anpassas till själva växtmaterialet. I överlag visar syntesen hur åkerväxterna ansamlats i en mer koncentrerad form gentemot de odlade växterna som har mer utspridning i huslämningarna. Hur ska man tolka detta? Har de växter som hamnar inom kategorin åkerväxter varit lagrade och har de odlade växterna varit mer i bruk eftersom de är mer utspridda i stort? Har de kanske varit graderade som primär och sekundär föda, eller kanske förvaring för utsäde? Om man ska kategorisera efter *Gården i Landskapet*, hamnar det inom material som lagrats eller förvarats på en specifik plats? En tolkning är att åkergräset inte förflyttas inom huset lika ofta som de odlade växterna. Detta skulle kanske peka på att de odlade växterna har använts mer och därmed har de förflyttats oftare, medan åkerväxterna samlats på en plats. De kategorier

som åkerväxter och odlingsväxter tillhör är följande växter. Odlingsväxter: skalkorn, oidentifierat korn, brödvete, oidentifierat vete, och dådra. Brödvete är egentligen vete men definieras som brödvete när andra vetearter finns med. Åkerväxter: svinmålla, åkerbinda, pilört, kål, krusskräppa och ängsörter (gräs). De växtarter som finns inom åkerväxter kan tänka sig ha haft olika användningsområden. Krusskräppa har använts som medel för att bli av med skabb ("Kruskräppa", Den virtuella floran). Svinmålla går att tillaga som spenat ("Svinmålla", Den virtuella floran). Åkerbinda användes förr som mjöl på samma sätt som bovete ("Åkerbinda", Den virtuella floran). Så tre av dessa sorter inom kategorin av åkergräs kan ha använts som mat.

En fråga som går att ställa är hur mycket miljöarkeologiska materialet som är bevarat till dessa dagar, samt tog man förmodligen växtmaterial med sig när huset övergavs.

Som nämnts tidigare är kanske inte hus konstruerade enbart för aktiviteter som studien tagit upp. Flinta, keramik och det miljöarkeologiska materialet verkar inte spela någon större roll i relation till konstruktionen. Huskonstruktionerna kan vara mer betingade socialt, kanske beror det på andra aktiviteter. Rumsindelningar är förmodligen det som syns mest i materialet, vilket kan ses utifrån de koncentrationerna av artefakter och de miljöarkeologiska materialen. Det man kan dra som slutsats utifrån konstruktion, artefakter, miljöarkeologisk material och rumsindelning kan vara att husen återspeglar en multifunktionalitet. Det kan vara mycket möjligt att rumsindelningar kan ha skett via textilier eller annat som inte skulle ha lämnat kvar spår. I syntesen upptäcktes att en av grupperna från miljöarkeologiska materialet passade med en artefaktgrupp. Dessa två grupper passade förmodligen så bra ihop på grund av, att gruppen med artefakter var den som kan tänkas klassas som övrigt då den har både lite keramik och lite flintmaterial. Miljöarkeologiskt är det den grupp som hade 40-50 förkolnade frön i antal. Det som går att säga är att om något av dessa grupper skulle passa så skulle det förmodligen bli som "övriga grupperna", vilket är att artefakt materialet är för litet och visade inte på någon specifik, och att antalet fröer hamnade på ett mitten tal. Men går det att göra en tolkning på detta eller ska man avskärda det?, Antalet keramik och flinta i dessa fallen är för litet för att kunna dra några tolkningar i detta fall.

4.2 Sociala aspekter: landskapet och människan

Joakim Nilsson

För att närmare förstå lämningarnas relation till varandra så behöves kunskap om den tidens kulturlandskap. Delprojektet *Långhuslandskapet* (Björhem & Staaf 2006: 195f) samt Björhem och Skoglunds artikel i publikationen *Gården i landskapet* (Björhem & Skoglund 2009: 45ff) återger Lockarpsbygden kring århundradena före och efter kristi födelse, som har haft bebyggelse mer koncentrerat än tidigare. Det som för tiden har identifierats som husfas B (200f.kr.-300e.kr.) med stolphålväggar, väggrännor, och hägnader (vilka egentligen framträder först vid början av romersk järnålder) som kännetecken, har påträffats i de uppenbarligen bebyggelsekoncentrerade områdena Hyllie och Fosie-Lockarp. För Lockarps del specifikt lokalerna 7E, 7D, 7H och BT, samt CT6. Det kan rentav talas i termer om byar, förutsatt att de kan betraktas som en social och ekonomisk interaktion och Kooperation ur ett mer involverat perspektiv utan att för den skull behöva utmärkas av direkt fysisk närhet; ett etablerat samhälle av spridda byggnadsenheter (Björhem & Staaf 2006: 192; Sarnäs & Engström 2006: 309).

Landskapet påstås ha varit närmast fullkoloniserat vilket menas innebära att enskilda socioekonomiska enheter och domäner, eller ”gårdar” om en vill bruka sådana termer till att inkludera en eller flera byggnader samt marker (åker, äng, betesmark, etc.) i enskild regi, ska tillsammans ha bildat intrikata system emellan varandra. Förändringar av social/ekonomisk/politisk karaktär som kan förändra avgränsningar, odlingsytor, initiera bebyggelseflyttning och dylikt kan i ett fullkoloniserat landskap sägas ha kunnat påverka grannskapets bruk av mark; ömsesidigt beroende. De fria utrymmena i landskapet kan ha varit begränsade, likväl kan enheterna (”gårdar”, i jämförelse) istället för att ha varit av centraliserad karaktär ha haft en starkare kollektiv innebörd för dem som bodde och brukade marken här; samverkan genom markbrukets utbredning kan dock fungera under olika attityder till bruk, ägande och markrättighet (Björhem & Staaf 2006: 192ff). Denna landskapsbild kan diskuteras bland annat utifrån de hägnader som påträffats i anslutning till huslämningarna i Lockarp och runtomkring.

Jämte frågan om *hur* och *varför*, det som åtminstone kan hävdas är *att* landskapet har reglerats på något vis. De inhägnade områdena och passagen talar för att den omedelbara omgivningen omkring byggnaderna har en ordnad tillvaro som styr människors och andra djurs rörelse; direction och framhävande av gränser, vilka de än månde ha representerat. Avgränsningar mot närliggande hus är nödvändigtvis inte lika starkt framträdande i materialet som det mot resterande omgivning. Det har rentav föreslagits att idén kring inmark och

utmark i relation till bebyggelse ska ha gällt för människors del i Skåne-regionen ända sedan århundradena kring kristi födelse, som ett sätt att se på och reglera mark (Björhem & Skoglund 2009: 45; Björhem & Staaf 2006: 208).

Med utgångspunkt ur överenskommelser eller gränspåverkande händelser och dess konsekvenser mellan socioekonomiska enheter (mer eller mindre självständiga "gårds"-enheter av sociala och ekonomiska mått), vara sig de människor som utgör dessa enheter hävdar sig själva mot varandra eller är del av en kollektivt större samverkan, så är frågan huruvida etablerade system av denna sort kan reflekteras på andra aspekter. Om fallet har varit som sådant med traditioner för grannskapsbaserade rättigheter, vilka uttryckts i ett ömsesidigt beroende (Björhem & Staaf 2006: 209), hur väl har dessa traditioner gjort sig gällande för själva byggnaderna och deras interna funktion? Förutom att samtliga långhus följer en bekant norm med treskeppig arkitektur som grundstomme så är variationen desto långt större ifråga om storlek och regelbundenhet i stolparnas placering. Åtminstone om de spår som överlevt till idag kan göra sig gällande för den sakens skull som representativt för en prominent valfrihet och individuella uttryck enheterna emellan. Handlar det om möjligheten till progressivt tänkande inom vissa fält medan tradition gör sig stark för andra? Ekonomiskt kan enskilda behov och tillgång till resurser vara en stark faktor, jämte den om status. BT 5 och BT 10 kan tyckas ha varit iögonfallande för sin tid med sin storlek, och särdeles den jämna form som den senare huslämningen uppvisar. Att identifiera en lokal samhällsstruktur närmare hierarkiska eller egalitära förhållanden är dock ett svårt arbete att ge sig på med det material som finns till handa (Björhem & Staaf 2006: 193). Spridningsmönster av artefakter och makrofossil kan här ej återknytas till huslämningarnas utseende, med de arkeologers ögon och analysmetoder som finns idag.

Däremot kan makrofossil tala för ett mönster som delas av majoriteten av studieobjekten, relaterat till hur åkerogräs och odlingsväxter är koncentrerade rumsligt. Variation förekommer, om än tydligt på samma tema av hur de är fördelade (se identifierade grupper, kapitel 3.4 *Syntes: makrofossil*). Om detta är ett resultat av liknande aktiviteter och attityd till hanterade av de olika växtarterna, så är de gemensamma för närmast samtliga byggnadsenheter och kan i sådant fall indikera en klar bruksnorm som försiggick i området. Om det arkeologiska materialet är representativt ur ett kvantitativt perspektiv, så har fokus varit olika för de enskilda byggnaderna. Arkitekturen i sig avslöjar intet i fråga om storleksutrymmet i förhållande till kvantitet av olika fyndmaterial, och därmed kan det vara intressant att fråga sig om husen och hushållet som självständiga socioekonomiska enheter haft olika behov/attityd av/till specifikt kända former av aktiviteter. De kan även istället ha

haft en mer gemensam roll för användande för bygdens människor där de delats kollektivt och varit dedikerade för olika ändamål, med specifika uppgifter mer förekommande för en byggnad än en annan. Denna dikotomi behöver givetvis inte stå i vägen för andra möjliga scenarion till samhällsstruktur, fast det går inte att ignorera de liknande trendgrupper som identifierats. Olika dedikation och fokus, vare sig byggnaderna är av självständig art eller i kollektivt bruk, kan belysas också av hur närvaron av flinta och keramik förhåller sig olika (se identifierade grupper, kapitel 3.5 *Syntes: fyndartefakter*).

Hur byggnaderna är placerade i landskapet ger inga ledtrådar till att klargöra dessa förslagna samhällsstrukturer, ifall specifika bruksnormer delats av endast ett fåtal byggnadsenheter på en geografiskt avgränsad plats inom Lockarpsområdet. Endast 7E 5 och 7E 6 respektive BT 35 och BT 36 ligger relativt nära varandra och delar samma rumsliga koncentration av makrofossil vars högsta koncentration tenderar att vara åt väster gavel. Dock skulle en större studie om fler huslämningar ur ett landskapsperspektiv behövas för att bättre kunna följa upp och diskutera detta sammanträffande.

4.3 Epilog: aktivitet och bebyggelse

Isak Ekberg & Joakim Nilsson

Den metodik som har utarbetats och adopterats för frågeställningen siktade in på behovet av att behöva analysera källmaterial på den specifika detaljnivå som kommit att genomsyra studien. För en fallstudie av denna kaliber kan detta även ses som enbart en god start; studier som behandlar fler huslämningar inom ett större geografiskt område och/eller kronologisk period kan generera intressanta övergripande resultat. Att lyckas täcka in mönster kring arkitektur i relation till funktion och aktivitet till att rentav omfatta en större lokal eller regional skala skulle kunna belysa bruksnorm och val i en forntida kontext långt mer än vad denna studie haft möjlighet till.

Det är viktigt att fundera hur kunskapsbildande detta arbete är (Collste 2006: 32). Inte bara ifråga om hur huslämningar har behandlats både enskilt och komparativt som socioekonomiska enheter, utan även hur väl applicerbar den är för att sätta perspektiv på individuella företeelser för att nå ett större sammanhang. Steget från artefaktmönster till begründande av människors avsikt bakom funktion och struktur behöver hållas på en högst grundläggande nivå. Resonemang som gör anspråk på att återskapa människors förhållande får inte förlora sin förankring det har till materiell kultur. Att därmed undvika att hantera materialet efter mall eller vedertagen ”sanning” kring forntida leverne kan dock få som

konsekvens att studien ter sig svårare att jämföra med rådande paradigmen inom bebyggelsearkeologin, så som användande av funktionsinriktade begrepp till att styra upp rumsindelningar i förväg.

En byggnad kan i sin helhet, än snarare delvis, betecknas som bostad, kök, förråd, fähus, och andra termer för avsikter som förflutna människor kan ha haft med dess olika delar. Tanken om multifunktion bör inte avfärdas som en möjlighet. De studieobjekt som behandlats här visar ingen indikation på att en specifik aktivitet måste bindas till en specifik del av huset under dess livstid. Mönster kan skönjas, men de återger inte exakt vad som inträffat. Det finns ett ansvar för de resultat som nås och hur de sedan presenteras (Collste, 2006: 64). Genvägar till att nå slutsatser kommer inte utan kostnad.

LITTERATURFÖRTECKNING

Andersson, A-C. 2004. The ethics of interpretation. *Swedish archaeologists on ethics* (red. Karlsson, H.), sid. 289-324. Bricolour Press, Lindome.

Artursson, M. 2007. Bott har man väl alltid gjort...?! Aspekter på bebyggelsens struktur och sociala hierarkier under senneolitikum och bronsålder. *Vägar till Vätland* (red. Artursson, M.), sid. 77-93. Riksantikvarieämbetets förlag, Stockholm.

Björk, T. 2007. Kring förfädernas bopålar. Om bronsålderns och den äldre järnålderns bosättningar i Vätland. *Vägar till Vätland* (red. Artursson, M.), sid. 25-58. Riksantikvarieämbetets förlag, Stockholm.

Björhem, N. & Skoglund, P. 2009. Kulturlandskapets kontinuitet – platser, gårdar och vägar i ett långtidsperspektiv. *Gården i landskapet. Tre bebyggelsearkeologiska studier* (red. Högberg, A., Nilsson, B. & Skoglund, P.), sid. 17-87. Malmö Museer, Arkeologienheten, Malmö.

Björhem, N. & Staaf, B. M. 2006. *Långhuslandskapet. En studie av bebyggelse och samhälle från stenålder till järnålder.* Malmö Kulturmiljö, Malmö.

Carlie, A. 2005. Järnålder vid Öresund – Inledning. *Järnålder vid Öresund. Specialstudier och syntes* (red. Carlie, A.). Band 1, sid. 12-34. Riksantikvarieämbetet, Lund.

Carlie, A. & Artursson, M. 2005. Böndernas gårdar. *Järnålder vid Öresund. Specialstudier och syntes* (red. Carlie, A.). Band 1, sid. 76-152. Riksantikvarieämbetet, Lund.

Carlie, A. et al., 2009. *Germaner och romare. Malmö för 2000 år sedan* (red. Larsson, S.). Riksantikvarieämbetet, Stockholm.

Collste, G. 2006. *Inledning till etiken.* Studentlitteratur, Lund.

Eliasson, L. & Kishonti, I. 2007. *Det funktionella landskapet. Naturvetenskapliga analyser ur ett arkeologiskt perspektiv.* Malmö Kulturmiljö, Malmö.

Friman, B. & Skoglund, P. 2009. Gårdsanknutna ritualer – en diskussion om föremål och depositionsmonster. *Gården i landskapet. Tre bebyggelsearkeologiska studier* (red. Högberg, A., Nilsson, B. & Skoglund, P.), 233-268. Malmö Museer, Arkeologienheten, Malmö.

Hansson, K. & Celin, U. 2006. *Lockarp – delområde 6.* Rapport nr 43. Malmö kulturmiljö, Malmö

Jennbert, K. 2004. Ethics in archaeological practice. *Swedish archaeologists on ethics* (red. Karlsson, H.), sid. 327-345. Bricolour Press, Lindome.

Karlsson, H. 2004. Archaeological morals between modernity and post-modernity. *Swedish archaeologists on ethics* (red. Karlsson, H.), sid. 71-83. Bricolour Press, Lindome.

Nord & Sarnäs 2005. *Öresundsförbindelsen. Lockarp 7E- D,* Rapport nr 18, Malmö Kulturmiljö, Malmö

Ramqvist, P. 1983. *Gene. Archaeology and environment 1.* University of Umeå, Umeå.

Sarnäs, A. & Engström, T. 2006. *Öresundsförbindelsen. Lockarp 7H & Bageritomten.* Rapport nr 19. Malmö Kulturmiljö, Malmö.

Welinder, S. 1992. *Människor och artefaktmönster.* Societas Archaeologica Upsaliensis, Uppsala.

Welinder, S. 2009. Den äldre järnålderns lilla landskap utanför Malmö. *Gården i landskapet. Tre bebyggelsearkeologiska studier* (red. Högberg, A., Nilsson, B. & Skoglund, P.), sid. 99-220. Malmö Museer, Arkeologienheten, Malmö.

INTERNETKÄLLOR

”Kruskräppa”, Den virtuella floran

<http://linnaeus.nrm.se/flora/di/polygona/rumex/rumecri.html> [2011-04-22]

”Svinmålla”, Den virtuella floran

<http://linnaeus.nrm.se/flora/di/chenopodia/cheno/chenalb.html> [2011-04-22]

”Åkerbinda”, Den virtuella floran

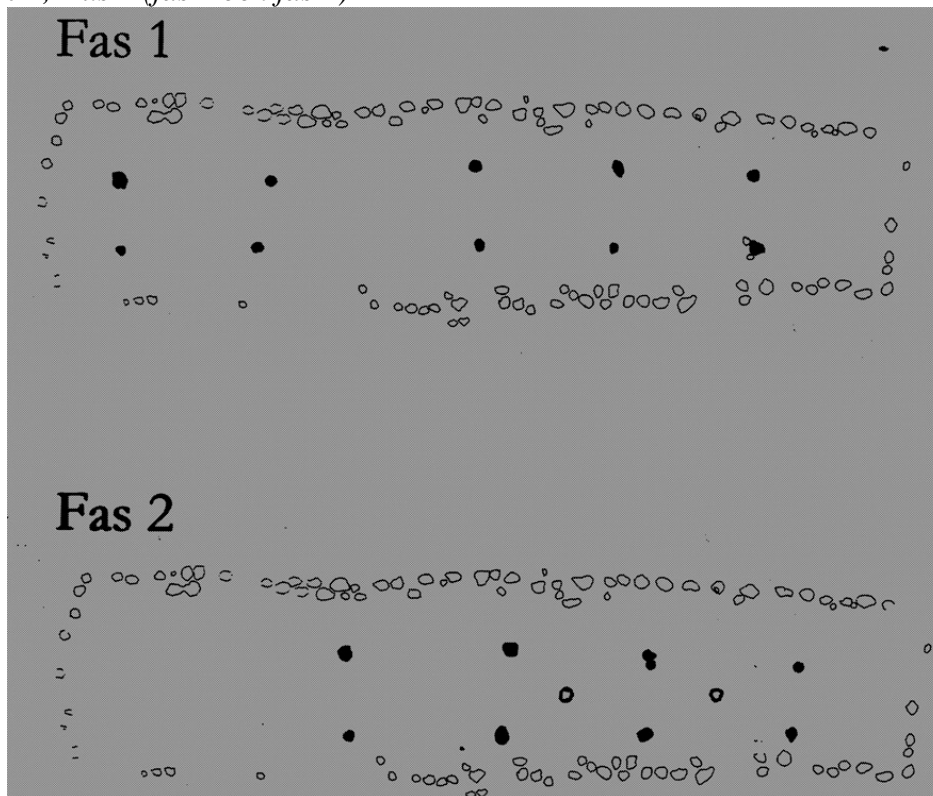
<http://linnaeus.nrm.se/flora/di/polygona/fallo/fallcon.html> [2011-04-22]

Bilaga #1 Planritningar

Figureerna nedan representerar de planritningar som finns över de huslämningar studien kommit att fokusera på, med tillägg av de data som gäller för fyndkontexten. Materialet är hämtat från rapporterna som behandlar Lockarp 7E (Nord & Sarnäs 2005, ritningar av Jenny Nord), Bageritomten (Sarnäs & Engström 2006, ritningar av Anette Sarnäs) och CT6 (Hansson & Celin 2006).

Lockarp 7E

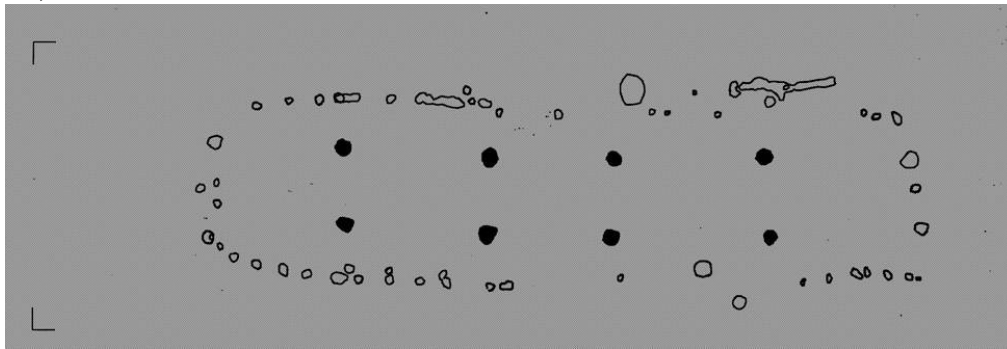
7E, Hus 2 (fas 1 och fas 2)

Generellt (fas1)		Stolphål (fas1)	
Total längd	22,8	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,23-0,44
Total bredd	5,5-5,7	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-ÖSÖ	Bockpar*	5
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,6; 6,6; 3,6; 3,7
14C-datering	50BC-260BC	Bockbredd (meter, V-Ö)	1,8; 1,8; 2,1; 2,1; 2,0
		Fyllning	Lerig sand

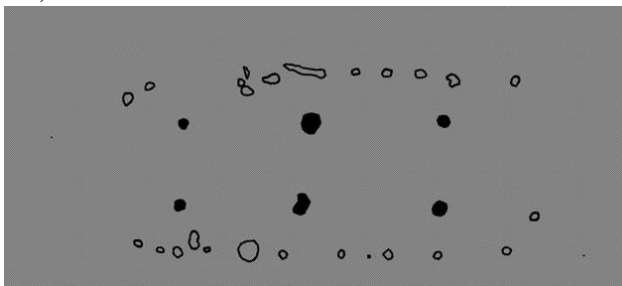
Generellt (fas2)		Stolphål (fas2)	
Total längd	22,8	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,23-0,44
Total bredd	5,5-5,7	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-ÖSÖ	Bockpar*	4
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	4,2; 3,7; 3,9
14C-datering	50BC-260BC	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,2; 2,3; 2,1; 1,8
		Fyllning	Lerig sand

7E, Hus 5

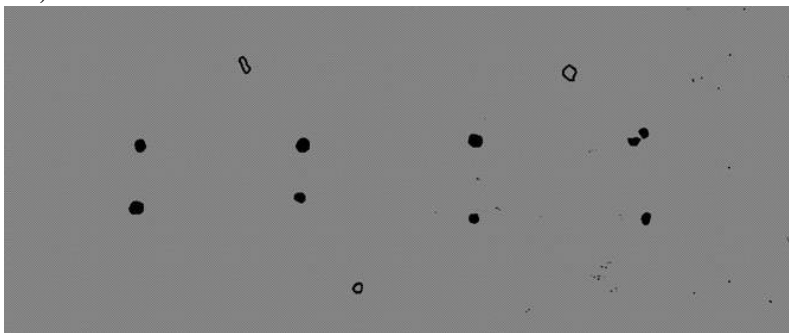
Generellt		Stolphål	
Total längd	19,5	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,27-0,47
Total bredd	5,2	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-ÖSÖ	Bockpar*	4
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,9; 3,3; 4,1
14C-datering	50-340AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,0; 2,1; 2,1; 2,2
		Fyllning	Sand

7E, Hus 6

Generellt		Stolphål	
Total längd	10,8	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,22-0,54
Total bredd	5,4	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-ÖSÖ	Bockpar*	3
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,4; 3,8
14C-datering	50BC-240AD, 40BC-240AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,3;2,5; 2,49
		Fyllning	Sandig morän

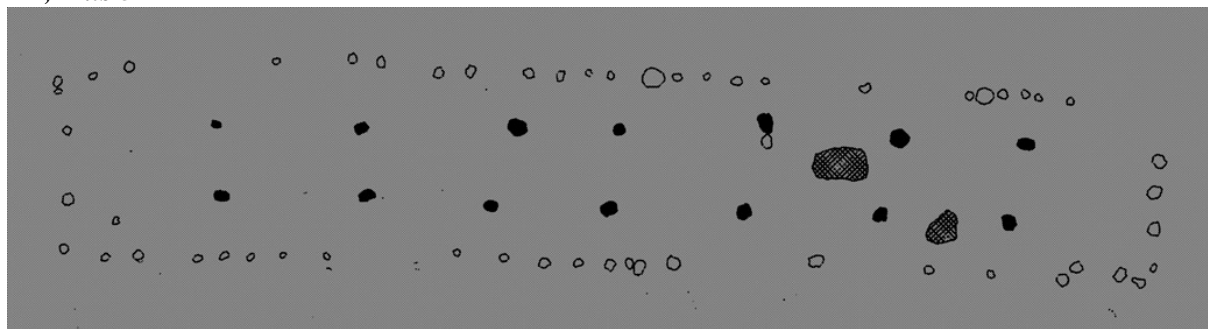
7E, Hus 11

Generellt		Stolphål	
Total längd	15	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,08-0,18
Total bredd	5,4	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-ÖSÖ	Bockpar*	4
Underlag	Moig morän	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,8; 4,2; 4,1
14C-datering	20BC-240AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	1,4; 1,2; 1,8; 2,0
		Fyllning	-

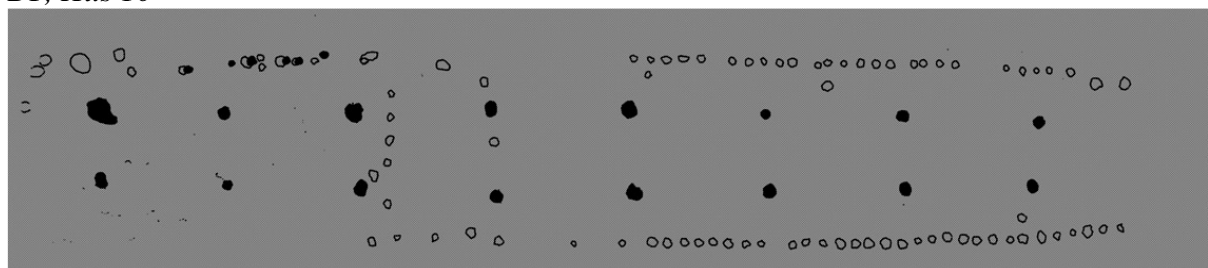
Lockarp Bageritomten

BT, Hus 5

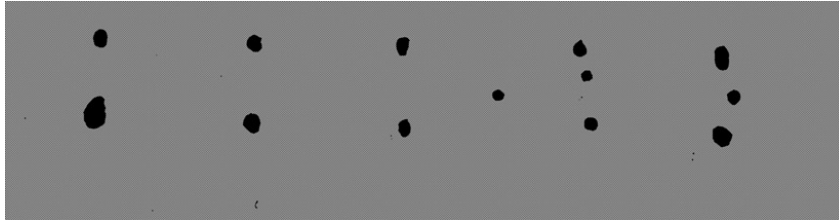
Generellt		Stolphål	
Total längd	31	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,21-0,68
Total bredd	5,6	Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,05-0,22
Orientering	NV-SO	Bockpar*	7
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	4,2; 4,0:3,0; 4,0; 3,8; 3,6
14C-datering	60AD- 350AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,0; 1,95; 2,4; 2,3; 2,6; 2,2; 2,3
		Fyllning	Sand/siltig sand

BT, Hus 10

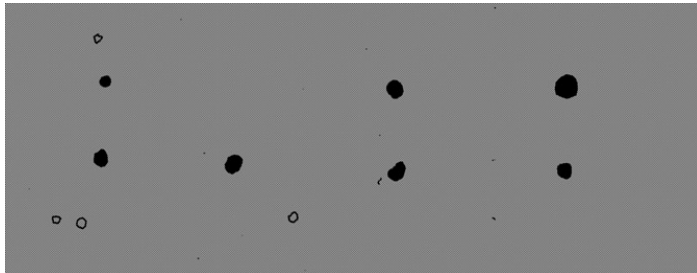
Generellt		Stolphål	
Total längd	36,2	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,20-0,39
Total bredd	6,1	Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,04-0,23
Orientering	VNV-OSO	Bockpar*	8
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	4,0; 4,2; 4,3; 4,4; 4,4; 4,3; 4,3; 4,2
14C-datering	110BC-240AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,0; 2,3; 2,4; 2,8; 2,75; 2,45; 2,3; 2,0
		Fyllning	Sandig silt/siltig sand/sand/silt

BT, Hus 14

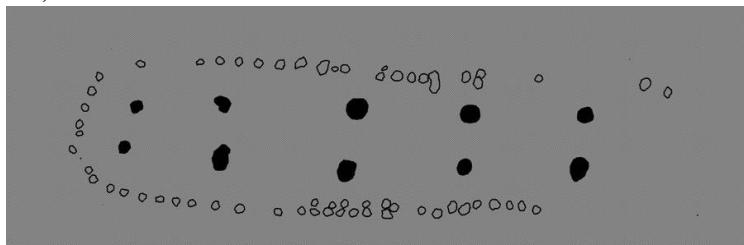
Generellt		Stolphål	
Total längd	18	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,11-0,26
Total bredd	-	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	V-Ö	Bockpar*	5
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	4,2; 4,2; 5,0; 3,8
14C-datering	160BC-220AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,2; 2,2; 2,2; 2,1; 2,2
		Fyllning	Siltig sand/sand

BT, Hus 15

Generellt		Stolphål	
Total längd	14	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,09-0,28
Total bredd	5,2	Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,06-0,36
Orientering	V-Ö	Bockpar*	4
Underlag	Lera/lerig silt	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,6; 4,4; 4,6
14C-datering	60BC-320AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	2,0; -; 2,2; 2,2
		Fyllning	Siltig sand/sand

BT, Hus 19

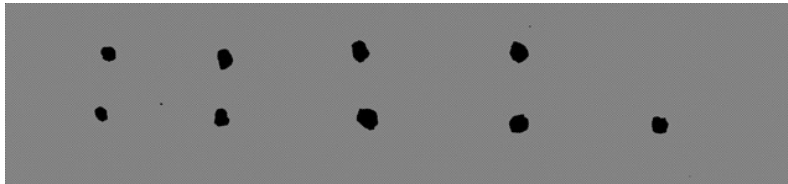

Generellt

Total längd	20,3
Total bredd	5,5
Orientering	VNV-OSO
Underlag	Moränlera (väst)/sand (öst)
14C-datering	50 BC-320AD, 20AD-250AD

Stolphål

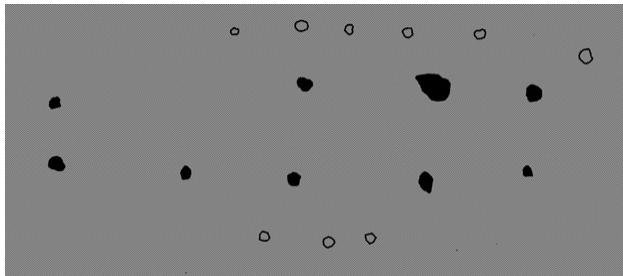
Stolphålsdjup (meter, tak)	0,24-0,47
Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,04-0,25
Bockpar*	5
Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,2; 4,4; 3,9; 3,9
Bockbredd (meter, V-Ö)	1,5; 1,9; 2,2; 1,9; 1,9
Fyllning	Lerig silt (väst)/sand (öst)

BT, Hus 35**Generellt**

Total längd	12,8
Total bredd	-
Orientering	NV-SO
Underlag	-
14C-datering	110BC-240AD

Stolphål

Stolphålsdjup (meter, tak)	0,10-0,25
Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Bockpar*	5
Bockavstånd (meter, V-Ö)	2,7; 3,2; 3,6; 3,2
Bockbredd (meter, V-Ö)	1,4; 1,4; 1,6; 1,7; -
Fyllning	Silt

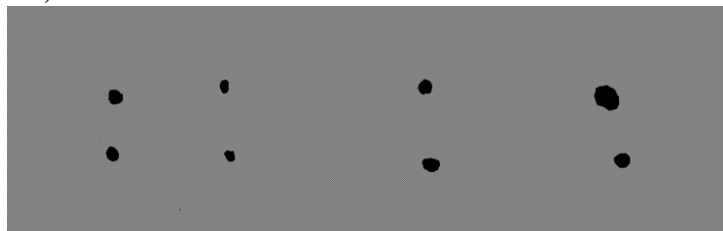
BT, Hus 36**Generellt**

Total längd	18,6
Total bredd	6,2
Orientering	VNV-OSO
Underlag	-
14C-datering	AD-340AD

Stolphål

Stolphålsdjup (meter, tak)	0,18-0,42
Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,10-0,31
Bockpar*	5
Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,7; 3,2; 3,7; 2,8
Bockbredd (meter, V-Ö)	1,7; -; 2,6; 2,6; 2,2
Fyllning	Lerig silt/siltig sand

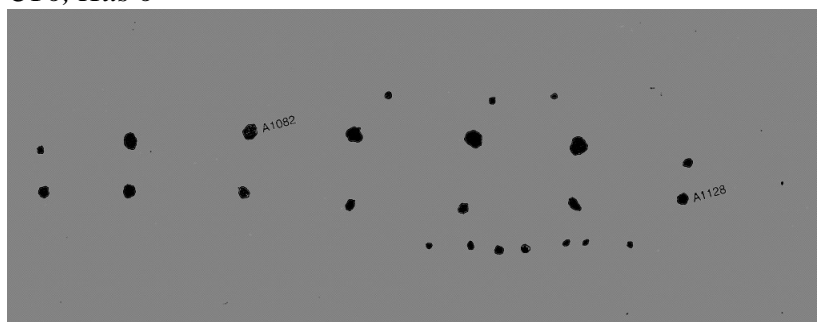
BT, Hus 38

Generellt		Stolphål	
Total längd	14,8	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,18-0,38
Total bredd	-	Stolphålsdjup (meter, vägg)	-
Orientering	VNV-OSO	Bockpar*	4
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	3,4; 5,8; 5,4
14C-datering	50BC-320AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	1,7; 2,1; 2,2; 1,8
		Fyllning	Lerig silt

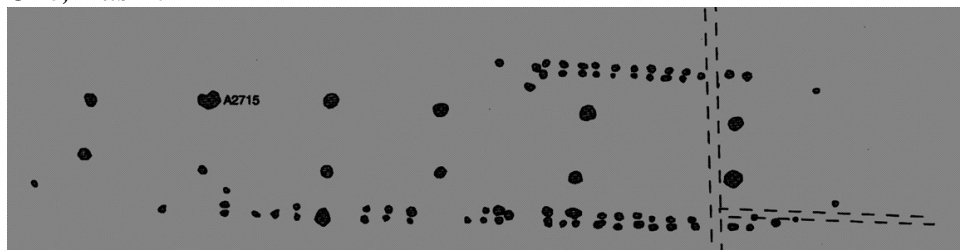
Lockarp CT6

CT6, Hus 6

Generellt		Stolphål	
Total längd	22	Stolphålsdjup (meter, tak)	0,10-0,41
Total bredd	5,3	Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,04-0,19
Orientering	NV-SO	Bockpar*	7
Underlag	-	Bockavstånd (meter, V-Ö)	1,3-2,5
14C-datering	20-240AD, 20-240AD	Bockbredd (meter, V-Ö)	-
		Fyllning	Sandig silt

CT6, Hus 10

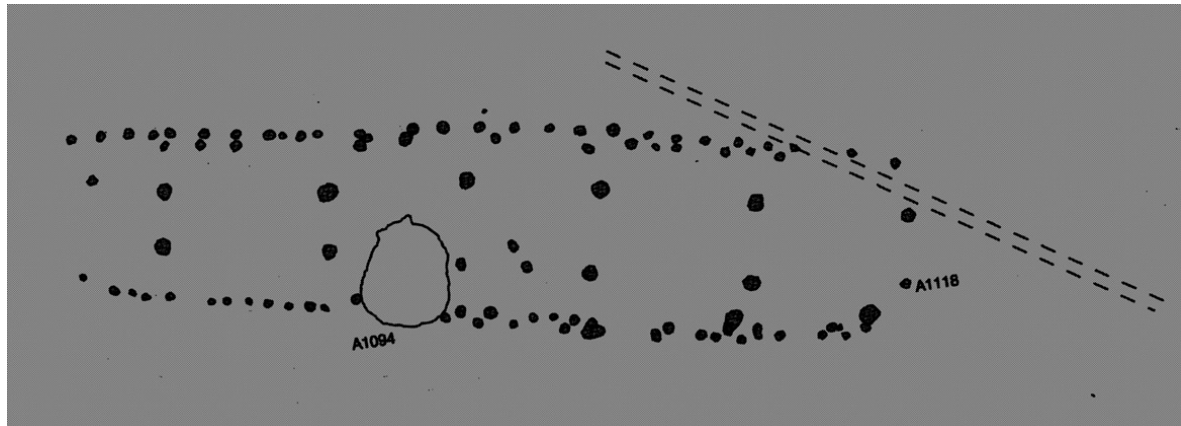

Generellt

Total längd	22
Total bredd	5,4
Orientering	V-Ö
Underlag	-
14C-datering	80-320AD

Stolphål

Stolphålsdjup (meter, tak)	0,12-0,38
Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,02-0,25
Bockpar*	6
Bockavstånd (meter, V-Ö)	1,9-2,4
Bockbredd (meter, V-Ö)	-
Fyllning	Siltig lera

CT6, Hus 11**Generellt**

Total längd	23
Total bredd	5,5
Orientering	VNV-OSO
Underlag	-
14C-datering	60-320AD

Stolphål

Stolphålsdjup (meter, tak)	0,11- 0,41
Stolphålsdjup (meter, vägg)	0,04-0,19
Bockpar*	5
Bockavstånd (meter, V-Ö)	1,6-2,4
Bockbredd (meter, V-Ö)	-
Fyllning	Silt

*Antal bockpar som de förmodas; ibland är paren ej fullständig och möjligheten finns att fler ingått i strukturen än vad som hittats.

Bilaga #2 Fyndkategorier

Tabellerna nedan listar samtliga fynd av artefakter, härdar, zooarkeologiskt material och makrofossil som påträffats för de huslämningar som används i studien, efter det material som publicerats i de rapporter som behandlar Lockarp 7E (Nord & Sarnäs 2005), Bageritomten (Sarnäs & Engström 2006) och CT6 (Hansson & Celin 2006). För Lockarp 7E sammanställde rapporten materialet i procent. Rapporterna kategoriserade korn, dådror och vete som odlingsväxter medan övriga kom att hänvisas som åkerogräs.

Lockarp Bageritomten

Hus 5 Hus 10 Hus 14 Hus 15 Hus 19 Hus 35 Hus 36 Hus 38

Fyndartefakter

Flintavslag (gram)	4	45			3	<1		
Flinta med retusch (gram)		15			10			
Övrig flinta (gram)	1	8		5	20	<1		
Keramik (gram)	230	22		9	15	24	896	76
Bränd lera (gram)		<1		3				Generellt
Malstensfragment	2 st.							
Bärnsten								
Bergartsknacksten					1 st.			

Animaliskt

Tand av nöt		2 st.						

Sotlager

Funna härdar	2 st.							

Makrofossil (antal förkollnade frön)

Skalkorn	8	65	20	18	26	9	6	11
Korn (oidentifierat)	15	28	12	9	6	5	5	7
Dådra				1				
Brödvete		1						
Vete (oidentifierat)						1		
Svinmålla	2	16	2	17	8	29	4	11
Åkerbinda		3	1		1	10		3
Pilört	1	1	2	1	1			1
Kål (ospecifik)			1				1	
Krusskräppa			2					
Ängsörter (gräs)			2					

Lockarp 7E

Hus 2 Hus 5 Hus 6 Hus 11

Lockarp CT 6

Hus 6 Hus 10 Hus 11

Fyndartefakter

Flintavslag (gram)	33	11	44	
Flinta med retusch (gram)			18	
Övrig flinta (gram)		26		
Keramik (antal)	3			
Bränd lera (gram)				
Malstensfragment				
Bärnsten				10
Bergartsknacksten				

Ja**	Ja**	
	Ja**	

Animaliskt

Tand av nöt				

Sotlager

Funna härdar				

Makrofossil (% förkolnade frön)

Skalkorn	Ja*	42,5%		66%
Korn (oidentifierat)				
Dådra				
Brödvete				
Vete (oidentifierat)		7,5%		34%
Svinmålla	1 st.	38%	67%	
Åkerbinda		3%		
Pilört		9%	33%	
Kål (ospecifik)				
Krusskräppa				
Ängsörter (gräs)				

		Ja*
		Ja*

*Rapporterna nämner endast närvaron och ej ett kvantitativt mått.